

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA

Keski-Suomen Reservipiirien lehti • www.ksmaanpuolustaja.fi • Nro 2, kesäkuu 2025 • 44. vuosikerta

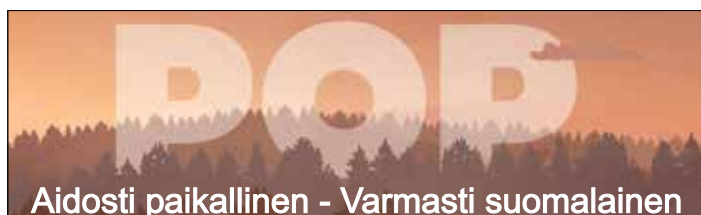
Healing with heat

Laadukasta
sisäilmaa

Jyväskylä | Espoo | lindab.fi

Lindab®

POP Pankki

Konnevesi • Hankasalmi • Laukaa • Äänekoski

Tervetuloa asioimaan pankkiimme!

www.poppankki.fi

**Olisiko tänään
kylpyläpäivä?**
kylpylä • kuntosalit • keilahalli • eFatbiket • ravintolat
Tervetuloa Peurunkaan!

peurunka.fi
Peurungantie 85, 41340 Laukaa

Peurunka
Spa & Resort

**Säästä sähköä ja
paranna huolto-
varmuutta**

Varaavalla takalla lämmität
kotisi ja valmistat ruokaa
ilman sähköä. Kysy nyt
tarjous ja varmista talven
takkatoimitus!

Tulikivi

JYVÄSKYLÄN
TAKKAKESKUS

Vapaaherrantie 2
puh. 0400 690445

**Mukana suomalaisten
arjessa läpi sukupolvien**

Tarjoamme asiakkaillemme
pankkipalveluita laaja-alaisesti
kaikkiin elämänvaiheisiin.

Tule asiakkaaksi osoitteessa
op.fi/asiakkaaksi

OP Keski-Suomi

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA

2/2025 - KESÄKUU 2025

Nostoja tästä lehdestä:

Reserviläiset voivat tukea puolustusteollisuutta	4
Pääkirjoitus: Puolustusvoimien tilaukset vasta alkua Keski-Suomelle.....	6
Maakunnan puolustusteollisuutta on rakennettu itsenäisyyden alusta asti	8
Nasta Vinka 2025 kokosi naisia Tikkakoskelle	9
Näkökulma: Reservin kouluttamisen resurssit on turvattava.....	13
Keskisuomalainen maanpuolustaja: Siviilityöstä puolet on maanpuolustustustyötä	17
Kolumni: Informaatioturvallisuuden strategiaa ei saa siirtää tulevaisuuteen	24
Keski-Suomen maanpuolustusjuhla järjestetään Viitasaarella elokuussa.....	27

Kannen kuva: Stefan Melander tekee työkseen tuotekehitystä varusteille, josta hän innostuu myös itse. Kuva: Finn-Savotta Oy

Keski-Suomen Maanpuolustaja on Keski-Suomen Reservipiirien lehti

Neljä kertaa vuodessa ilmestyvä lehti postitetaan Keski-Suomen Reserviläisten ja Keski-Suomen Reserviupseerien jäsenyhdistysten jäsenille. Tarkemmat tiedot Keski-Suomen Maanpuolustajasta sekä päätoimittajien ja piirijärjestöjen yhteystiedot ovat lehden sivulla 31.

Hannu Luotola ja Maija Fredriksson paljastivat uuden muistolaatan Saarijärvellä, sivu 19

Valonvahvistin näkee paljon sellaista, mistä voi olla hyötyä taistelutilanteessa. Esimerkiksi lasertähtäimen käyttö paljastaa taistelijan, vaikka paljaalle silmälle säde ei erotu. Kuva: Tulitukiosasto ry

Reservi voi tukea puolustusteollisuutta

Keski-Suomeen perustettu pimeätoimintakeskus kertoo maanpuolustajien antaumuksesta.

Teksti: Pauliina Ylitalo

Keskisuomalaiset reserviläiset ovat valmiita auttamaan maanpuolustusteollisuutta omalla ammattitaidollaan, sanoo pimeätoimintakeskuksen toiminnassa tiiviisti mukana oleva **Jan Niukkanen**. Tällä hetkellä reserviläisillä on vireillä mahdollinen yhteistyö Senop Oy:n kanssa, mutta mahdollisuuksia olisi paljon enemmän.

–Yritykset eivät vielä täysin hahmota sitä, kuinka suuri intressi meillä on kehittää heidän tuotteitaan. Me teemme töitä ennen kaikkea Suomi Oy:n palveluksessa ja on myös meidän

etumme, että tuotteet ovat parhaita mahdollisia, Niukkanen painottaa.

Jyväskyläläinen reservin ylläluutnantti Niukkanen on Tulitukiosasto ry:n hallituksen jäsen ja MPK:n pimeätoimintahankkeen työryhmän aktiiveja.

Puolustusteollisuuden yritykset hyödyntävät tällä hetkellä reserviläisiä vielä vain vähän. Reserviläisten kokemukset kuitenkin osoittavat, että nimenomaan heidän apuaan tarvittaisiin.

–Yhteensovittaminen on tärkeää.

Vaikka kaikki laitteet toimisivat hyvin erikseen, niiden on toimittava myös yhdessä.

–Esimerkiksi viime syksynä havaitsimme, että kun punapistetähtäin ja lasertähtäin yhdistettiin molemmat MPK:n kivääreihin, punapistetähtäimestä ei MPK:n kivääreillä enää näkynyt läpi.

Keski-Suomessa toimii useita eri yrityksiä jotka valmistavat varusteita, laitteita ja ammuksia puolustuskäyttöön.

–Me olemme taho, joka koee koko pakettia yhdessä. Olemme puolueeton maaperä

ja voimme tuottaa tietoa valmistajille edullisesti ja vähällä vaivalla, oman harjoitustoimintamme yhteydessä.

Niukkanen arvioi, että yrityksiä saattaa arveluttaa myös toiminnan luottamuksellisuus – tiedon kehitystyöstä ei tietenkään haluta leviävän. Niukkanen mukaan reserviläiset ovat valmiita sitoutumaan luottamuksellisuuteen, samoin kuin jo nykyisellään monissa puolustukseen liittyvissä tehtävissä.

Niukkanen mukaan reserviläisillä on kehittämiseen myös

Jan Niukkanen ja Aki Impola vastaanottivat Erkki Laatikaisen kunniamiekan Keski-Suomen Maanpuolustussäätiön Pekka Hokkaselta, Juhana Jacksénilta ja Janne Oksalta. Kuva: Juha Hyvärinen

henkilökohtainen intressi: jos tositalanne tulisi, on juuri näiden miesten ja naisten etu, että kalusto toimii parhaalla mahdollisella tavalla. Kyse saattaisi olla myös omasta hengestä.

–Me olemme käytännössä ratkaisu puolustusteollisuuden ongelmiin. Olemme valmiita harjoittelemaan kalustolla ja tuottamaan dataa. Meillä on jatkuvassa käytössämme ampu-
maratoja ja muita harjoituspaikkoja ja helposti saatavilla asiaan syvästi perehtyneitä harrastajia.

–Olemme erittäin innokkaita kehittämään heidän tuotteitaan käytännössä ilmaiseksi, mutta yritykset eivät vielä ymmärrä sitä.

Keski-Suomeen perustettu pimeätoimintakeskus on hyvä esimerkki siitä antaumuksesta, jolla reserviläiset maanpuolustustyötä tekevät. Tulitukiosasto ry:n alulle panemassa hankkeessa on ostettu kalustoa, mutta ennen kaikkea kehitetty MPK:n pimeätoiminnan koulutusohjelma.

Ohjelma valmistui viime vuonna ja kaksi pilottikurssia järjestettiin viime vuonna, yhteistyössä MPK:n kanssa. Kyseessä on syventävä kouluttajakoulutus, joka on kohdennettu nimenomaan eri piirien kärki-kouluttajille. Valtakunnallisesti on linjattu, että koulutuspaikkana toimii Tikkakoski.

Kouluttajakoulutuksen saaneet opettavat asiaa edelleen omissa maakunnissaan.

Pimeätoimintakeskus käynnisti kalustohankinnoista.

–Meillä on muun muassa valonvahvistimia, tähtäinlaitteita ja lämpökameroita, samanlaisia kalustoa kuin puolustusvoimilla.

millä.

Hankitut valonvahvistimet ovat mallia Senop EVA 40.

–Senopilta on hankittu myös yksi johtajan lasertähtäin kaupalliselta nimeltään Senop Luke. Valonvahvistimien lisäksi on ostettu niihin liittyen muun muassa kypäriä FYC-Composite-siltä (FYC Armas).

Niukkanen mukaan lämpökameroita tullaan hankkimaan todennäköisesti seuraavalla hankintakierroksella. Hankintapäätöksiä tehdään sitä mukaa kun varainkeruu etenee.

–Tällä hetkellä hankintoja on tehty yli 50 000 eurolla ja hankkeen kokonaishankinnat tulevat olemaan noin 300 000–500 000 euroa, Niukkanen arvioi.

”Me olemme käytännössä ratkaisu puolustusteollisuuden ongelmiin.”

Jan Niukkanen

Tulitukiosaston hankkima kalusto on sijoitettuna MPK:n varastoon Tikkakoskelle ja sitä saavat käyttää reserviläisjärjestöt, MPK ja Puolustusvoimat, kunhan toiminnassa on mukana pimeätoimintakoulutuksemme saanut henkilö. Kyseessä on merkittävä maakunnallinen resurssi, Niukkanen sanoo.

Keski-Suomen vapaaehtoisen maanpuolustuksen kentällä hankkeen tärkeys ymmärretään. Pimeätoimintakeskus palkittiin Puolustusvoimain lipujuhlapäivänä 4. kesäkuuta Keski-Suomen Maanpuolustussäätiön myöntämällä Erkki Laatikaisen kunniamiekalla.

Toiminnanjohtajan kynästä

Valmistaudu – vuosi vaihtuu!

Hannu Haapamäki

Toimintavuosi 2025 on kohta puolessa välissä ja tapahtumien vilkkaat vuorokaudet on meneillään. Talvisodan päättymisen muistojuhla, hiihtäen toteutetut kenttäkelpoisuustapahtumat sekä vuosikokouksen pakolliset hallintotapahtumat ovat vaihtuneet jalkamarssien ja amputatapahtumien valikoimaan.

Yhdistysten tasavuosisjuhlat, kuten Jyväskylän Seudun Reserviläisten 70-vuotisjuhla tammikuussa, Reserviläisliiton 70-vuotisjuhlat huhtikuussa sekä monet muut paikalliset tapahtumat ovat antaneet aiheita myös pukea hienompia vaatteita päälle ja juhlistaa juhlapäiviä kunnia- ja ansiomerkeillä koristeltuna. Voimme vain odottaa millaiset juhlat ovat edessä, kun Jämsän Reserviupseerit ja Jämsän seudun Reserviläiset juhlistavat syksyllä omia vuosipäiviään yhteisessä juhlassaan.

Kiittäen voidaan myös todeta, että perinteiset Kansallisen Veteraanipäivän tapahtumat sekä Kaatuneiden muistopäivän tilaisuudet on hoidettu hienosti veteraanisukupolven perinteitä kunnioittaen.

Jyväskylässä pikaisella aikataululla hoidettu, pois nukkuneen veteraanin saattoväen kokoaminen, oli hieno kädenojennus omaisille – kiitos kaikille tapahtumaan vapaaehtoisesti ilmoittautuneille.

Piirien ja yhdistysten toimintasuunnitelmat luovat rungon kaikelle toiminnalle.

Vaikka toimintakausi on vilkkaimmillaan ja kalenterit täyttyvät nyt erilaisista tapahtumista on nyt aika aloittaa tulevan toimintavuoden 2026 valmistelut. Piirien ja yhdistysten toimintasuunnitelmat luovat rungon kaikelle toiminnalle.

Erityisen tärkeää olisi löytää ne ajankohdat, jolloin piirien ja yhdistysten tulisi yhdessä pystyä kokoamaan voimansa yhteisiin tapahtumiin.

Alustavan, toistaiseksi vielä vahvistamattoman tiedon mukaan vuoden 2026 Keski-Suomen maanpuolustusjuhlaa vietetään Jyväskylässä elokuussa. Tapahtuma on samalla keskisuomalaisen maanpuolustusjuhlan 40-vuotisjuhla ja aitiopaikka maakunnassamme vaalittavalle perinteelle.

Haastan jo nyt kaikki maanpuolustusjärjestöt mukaan valmistelemaan yhteistä juhlaamme. Tapahtuman aikataulu ja paikka tarkentuvat viimeistään elokuussa, kun kuluva vuoden juhlaa ja Ilmasotakoulun valatilaisuutta vietetään Viitasaaressa.

Vuosi vaihtuu... oletko valmis? Kysymys on siis nyt aiheellinen, sillä etsikkoaika on syytä hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Maakunnallinen maanpuolustuskalenteri koetaan yhdistysten ja piirien yhteisenä ponnistuksena marras-joulukuussa, jolloin oma ”pesä” olisi syytä olla kunnossa.

Nyt on paras aika laittaa suunnitelmat paperille!

Aurinkoisia kesäpäiviä kaikille!

Kirjoittaja on Keski-Suomen Reservipiirien toiminnanjohtaja.

Ylennykset lippujuhlan päivänä 4.6.2025

Keski-Suomen Maanpuolustaja julkaisee ylennykset maakunnassa toimivista joukko-osastoista ja Puolustusvoimien yksiköistä sekä niiden henkilöiden osalta, joille on ilmoitettu asuinpaikka ja se sijaitsee Keski-Suomessa tai lähialueilla.

UPSEERIYLENNYKSET PUOLUSTUSHALLINNOSSA

INSINÖÖRIEVERSTIKSI

insinööri. Vesa Mikael Ek, Ilmavoimien esikunta

EVERSTILUUTNANTIKSI

maj. Kirjavainen Harri Tapio, Ilmasotakoulu

maj. Mannisto Pauli Aleks, IlmaVE

maj. Riikonen Petri Tapani, IlmaVE

maj. Sointu Jaakko Sakari, IlmaVE

maj. Viitanen Tomi Markus, IlmaVE

INSINÖÖRIEVERSTILUUTNANTIKSI

ins.maj. Huttunen Kari Johannes, IlmaVE

ins.maj. Kaasinen Pauli Aleks, IlmaVE

ins.maj. Laukkanen Pekka Olavi, Järjestelmäkeskus

ins.maj. Sainio Anssi Juhani, JärjK

MAJURIKSI

kapt. Turunen Reima Juhani, IlmaSK

INSINÖÖRIMAJURIKSI

ins.kapt. Antikainen Lari-Petteri, JärjK

ins.kapt. Jokinen Sami Tommi Juhani, Pv. johtamisjärjestelmäkeskus

ins.kapt. Laitinen Jani Veli Petteri, IlmaVE

ins.kapt. Rajala Jari Petteri, IlmaVE

KAPTEENIKSI

ylil. Väistö Seppo Juhani Antero, IlmaSK

INSINÖÖRIKAPTEENIKSI

ins.ylil. Fontell Mathias Oskar, IlmaVE

ins.ylil. Kajaan Jani Markku Juhani, JärjK

ins.ylil. Kokkinen Ville Petteri, JärjK

ins.ylil. Kuismanen Riku Tapani, 3. Logistiikkarykmentti

ins.ylil. Paloranta Tommi Aimo Olavi, Räjähdekeskus

INSINÖÖRIKAPTEENILUUTNANTIKSI

ins.ylil. Ketonen Markus Jouko Antero, JärjK

ins.ylil. Koskinen Toni Tapio, JärjK

ins.ylil. Väilä Tuukka Tapio, JärjK

INSINÖÖRIYLILUUTNANTIKSI

ins.luutn. Hyytinen Arto Juhani, PvJjk

ins.luutn. Kautto Ville Pentti Juhani, JärjK

ins.luutn. Lemetyinen Tuomas, 3. LogR

ins.luutn. Länsimaa Sami Juhani, IlmaVE

ins.luutn. Mannismäki Henri Antero, JärjK

ylil. Moisio Kimmo Juhani, JärjK

alikers. Suominen Niki Veikko Oskari, JärjK

vääp. Takkinen Henri Markus, PvJjk

kers. Viitala Jaakko Mikael, JärjK

INSINÖÖRILUUTNANTIKSI

vänr. Heikkinen Marko Tapio, 3. LogR

kers. Härkönen Kalle-Henrik Rafael, RäjK

vääp. Kärkkäinen Sami Juhani, PvJjk

ylivääp. Mikkonen Heidi Karoliina, JärjK

vänr. Niskakoski Henri Viljami, RäjK

PUOLUSTUSHALLINNOSSA PALVELEVIENT

YLENNYKSET RESERVISSÄ

MAJURIKSI

kapt. Lehtola Sakari Kaarlo, JärjK

ins.kapt. Ojala Jari Tapani, JärjK

YLILUUTNANTIKSI

luutn. Vilanti Kimmo Johannes, JärjK

Jatkuu sivulla 15.

Pääkirjoitus

Keski-Suomessa merkittävät voimavarat

Suomen puolustushallinto panostaa Keski-Suomeen tällä hallituskaudella yli 400 miljoonan euroa (KSML 28.4.). Tähän mennessä julkistettujen Puolustusvoimien tilaukset ovat siis vasta alkua. Ja nekin ovat olleet suuria. Laukaan Vihtavuorella toimiva Nammo Vihtavuori Oy valmistaa lähes 17 miljoonalla eurolla tykistön panosruutia ja 79 miljoonalla eurolla tykistön täyspanoksia. Vihtavuorella toimivalta Senop Oy:ltä on tilattu valonvahvistimia lähes 20 miljoonalla eurolla ja karstulalaiselta Finn-Savotalta varustetaskusarjoja 37 miljoonalla eurolla. Esimerkit kertovat siitä suuruusluokasta, jolla puolustusteollisuutta Keski-Suomessa nyt rakennetaan.

Sitä rakennetaan myös konkreettisesti. Jämsän Hallissa kaavoitetaan parhaillaan noin 15 hehtaarin aluetta Puolustustiinteistöjen, Patrian ja Finavian yhteishanketta varten. Nammo rakennuttaa Pohjoismaiden ainoaa nallitehdasta Vihtavuoreen ja tykistönkranaatinkuoria valmistavaa tehdasta Jyväskylään.

Tässä lehdessä tarkastelemme keskisuomalaista puolustusteollisuutta ennen kaikkea reserviläisten silmin. Muun muassa sitä, miten myös reserviläiset voisivat tukea maakunnan yrityksiä. Keski-Suomeen perustetun pimeätoimintakeskuksen aktiivi, jyväskyläläinen Jan Niukkanen kuvaa tilannetta hyvin: ”Yritykset eivät vielä täysin hahmota sitä, kuinka suuri intressi meillä on kehittää heidän tuotteitaan. Me teemme töitä ennen kaikkea Suomi Oy:n palveluksessa ja on myös meidän etumme, että tuotteet ovat parhaita mahdollisia.” (sivut 4–5).

Puolustusteollisuuden yritykset tekevät yhteistyötä Puolustusvoimien kanssa, mutta reservin kanssa tehtävässä yhteistyössä on vielä runsaasti hyödynnettäviä mahdollisuuksia.

Osa keskisuomalaisista reserviläisistä tekee työtä puolustusteollisuusyrityksissä. Keskisuomalainen Maanpuolustaja -palstalla esitellään tällä kertaa Finn-Savotta Oy:n tuotepäällikkö Stefan Melander.

Keski-Suomen maakuntajohtaja, reservin majuri Pekka Hokkanen pohtii kirjoituksessaan maakunnan puolustusteollisuuden kenttää laajasti ja sen tulevaisuuden mahdollisuuksia luodaten. Erityisen kiinnostava on Hokkasen esittämä kysymys jalkaväkimiinojen valmistuksen sijoittumisesta Keuruulle (sivu 14.)

Nyt nähtävä kehitys on osa vuosisataista jatkumoa. Siksi on tärkeää ymmärtää myös niitä vaikuttimia, jotka aikanaan vaikuttivat puolustusteollisuuden syntyyn Keski-Suomessa. Pitkään aihetta tutkineet Heikki ja Tapio Roiko-Jokela summaavat kirjoituksessaan menneitä, vaan ei kadonnutta: ”Keski-Suomen maanpuolustusteollisuus on osoitus siitä, miten strateginen sijainti, kansallinen tarve ja yhteiskunnallinen tahtotila voivat yhdessä luoda alueellisen erikoisosaamiskeskittymän.”

Lehdessä ovat esillä myös Puolustusvoimain lippujuhlapäivän ylennykset sekä palkitut. Ne kertovat siitä laajasta työstä, jota keskisuomalaisten reserviläisten kenttä Suomen eteen tekee.

Pääkirjoitus on lehden päätoimittajien laatima.

"Isänmaan palveluksessa niin kauan kuin tarvitaan"

Kalle Kautolla oli lippujuhlan päivänä kolminkertainen syy juhlaan.

Teksti & kuva: Juha Hyvärinen

Viitasaarelainen **Kalle Kautto** juhli lippujuhlapäivänä kolminkertaisesti. Kautto ylennettiin reservin kapteeniksi, sai Reserviupseeriliiton kultaisen ansiomitalin ja vietti samalla myös syntymäpäiväänsä.

Jyväskylän Paviljongissa järjestettyyn maakunnalliseen ylentämis- ja palkitsemistilaisuuteen osallistuneelle Kautolle tuli Puolustusvoimain lippujuhlan päivänä 4.6. mittariin 54 vuotta.

Kautto ei ole vielä lähellä nykyistä reservinupseerien ikärajaa 60 vuotta, mutta hänen mielestään 65 vuoden ikärajaan olisi hyvä.

– Kannatan reservin ikärajan nostamista. Olen valmis pysymään isänmaan palveluksessa niin kauan kuin tarvitaan, Kautto sanoo.

Edellisessä **Keski-Suomen Maanpuolustajassa** käsitellyn lakimuutoksen on määrä edetä eduskunnassa jo kesän aikana.

Kautto suoritti varusmiespalveluksensa Tikkakoskella vuon-

na 2000 ja lähti vapaaehtoiseen reserviläistoimintaan vuonna 2006.

– Lähdin mukaan toimintaan heti, kun kuulin yhdistystoiminnasta. Tähän maanpuolustustyöhön motivoi aatteellinen toiminta, pidän kokonaisturvallisuutta tärkeänä.

Kertausharjoitusvuorokausia on kertynyt kaikkiaan 74.

– Viimeksi olin kertaamassa toukokuun viimeisellä viikolla, Kautto kertoo.

Kautto työskentelee toimitusjohtajana Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy:ssä, joka on kaupungin tytäryhtiö.

Aktiiviselle Kautolle on kerääntynyt koko joukko eri luotamustehtäviä: Hän on Keski-Suomen Reserviupseeripiirin piirihallituksen 2. varapuheenjohtaja, Viitasaaren Reserviupseerit ry:n puheenjohtaja, Viitasaaren Ampujat ry:n sihteeri, Tammenlehvän Viitasaaren perinnetoimikunnassa sekä Keski-suomalainen Oyj:n hallituksen jäsen.

Valmistautuminen tehdään rauhan takaamiseksi

Juha Hyvärinen

Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö, everstiluutnantti **Matti Anttila** painottaa, että Suomen tulee varautua turvallisuuspolitiikassa pitkään epävakaiseen aikaan.

Maakunnallisessa ylentämis- ja palkitsemistilaisuudessa Jyväskylän Paviljongissa keski- viikkona 4.6. puhunut Anttilan summasi, että Venäjän presidentti Putinilla ei ole varaa hävittää sotaa Ukrainassa, koska pelissä on koko Putinin valta-asema

ja tulevaisuus.

– Historia osoittaa, että Venäjällä hävinneen tsaarin kohtalo on aina ollut tyyli, Anttila sanoo.

– Suomen sijainti Venäjän rajanaapurina huomioiden olemme tehneet oikein, kun olemme pitäneet puolustuskyvystämme huolta läpi vuosikymmenien. Nykyisessä turvallisuustilanteessa tämän pitkän linjan arvo huomataan. Suomella on hyvä pohja, jonka päälle kyvykkyytämme voi edelleen kehittää.

Anttila korosti, että puolustuksen vahvana pohjana on

yleinen asevelvollisuus ja sen tuottama laaja reservi, jonka siiviliösaamista voi myös hyödyntää Puolustusvoimissa.

Sodan ajan sijoituksen omaavia reserviläisiä on noin 280 000, joiden lisäksi sijoittamatonta reserviä on noin 600 000.

Anttilan mukaan sijoittamatonta reserviä on tärkeä voimavara, koska mahdollisessa kovassa tilanteessa pitää saada korvaavia taistelijoita kaatuneiden, haavoittuneiden ja muista syistä vahvuudesta poistuneiden tilalle.

Reservin merkitys näkyy myös Anttilan esittämässä laskelmassa: jos sota tulisi, joukoista noin 95 prosenttia olisi reserviläisiä ja vain viisi prosenttia kantahenkilökuntaa.

Valmistautumista tehdään rauhan takaamiseksi.

– Siksi meidän on oltava vahvoja.

Entä saisiko Suomi kovan paikan tullen apua Yhdysvalloilta? Everstiluutnantti Anttila uskoo, että apua tulisi, sillä Suomella USA:lla on hyvät kahdenväliset suhteet.

Keski-Suomi on puolustuksen pilari

Itsenäisyyden alkuvuosina käynnistynyt kehitys jatkuu yhä.

Teksti: Heikki Roiko-Jokela & Tapio Roiko-Jokela

"Etupäässä strategiset näkökulmat ovat aiheuttaneet sen että valtion äskettäin Puolustuslaitoksen tarpeeksi rakentama ruutitehdas Vihtavuoressa ja kivääritehdas Jyväskylässä ovat sijoitetut tänne 'Suomen Ateenan' liepeille." (Sisä-Suomi 14.12.1926.)

Keski-Suomi on ollut keskeinen osa Suomen puolustuksen rakennetta niin sotien aikana kuin nykyisessä turvallisuusympäristössä.

Eri aikoina ja eri realiteeteissa puolustusteollisuuden toiminta on tähdännyt samaan tavoitteeseen: Puolustusvoimien materiaalien toimintaedellytysten tukemiseen ja turvaamiseen. Ilman teollisuutta ei ole puolustusta.

Keski-Suomi on ollut suomalaisen maanpuolustuksen tukipilari jo vuosisadan ajan. Alueen merkitys juontaa juurensa Suomen itsenäisyyden alkuvaiheisiin, kun maahan oli tarve rakentaa kotimainen puolustusteollisuus turvaamaan nykytermein sanottuna huoltovarmuutta: omavaraisuus puolustustarvikkeiden tuotannossa oli tärkeää uskottavan maanpuolustuksen luomiseksi.

Keski-Suomessa oli yksityisiä konepajoja, mutta kokemusta laajamittaisesta puolustustarvikkeiden valmistamisesta ei ollut, kuten ei muuallakaan Suomessa.

Keski-Suomesta kuitenkin muodostui selkeä puolustuste-

ollisuuden keskittymä. Alueen maanpuolustuksellisen roolin synty perustui sen geopolitiiseen asemaan.

Se oli riittävän kaukana valtion rajoista ollakseen suojaassa, mutta samalla logistisesti riittävän lähellä. Lisäksi Jyväskylän läheisyys tarjosi teollisuudelle ammattitaitoista työvoimaa.

Jyväskylän ympäristöön muodostuneen puolustusteollisen keskittymän keskeisiä osia olivat sotavuosiin tultaessa ja niiden aikana:

- Valtion Ruutitehdas (1922), Vihtavuori
- Valtion Kivääritehdas (1926), Tourula
- Oy Tikkakoski Ab (1929, juuret vuodessa 1893), Tikkakoski
- Valtion Tykkitehdas (1936), Rautpohja
- Veljekset Karhumäki Oy (1933–1939), Keljonkangas
- Valtion Lentokonetehdas (1939), Kuorevesi
- Valtion Sytytintehdas (1941), Jyskä
- Valtion patruunatehtaan Kanavuoren osasto (1944), Kanavuori

Sotien jälkeen puolustustarvikkeiden tuotanto väheni ja teollisuuden toiminnassa korostui siviilimarkkinoiden merkitys. Tuotantoa sopeutettiin muutuneisiin realiteetteihin, mutta puolustustarvikkeiden valmistamiseen säilyi valmius.

Toisaalta aiemmin puolus-

tustarvikkeita valmistaneiden tehtaiden merkitystä turvallisuuden varmistamisessa ei pidä vähätellä, vaikka ne siirtyivät siviilituotantoon: Valtion metallitehtailla (vuodesta 1951 Valmet Oy) oli keskeinen rooli sotakorvausteollisuudessa ja sittemmin metalliteollisuus on osaltaan vahvistanut Suomen teollista pohjaa ja tuonut oman lisänsä talouteen.

Kylmän sodan aikana varikoiden ja huoltoverkoston hajauttaminen Keski-Suomeen jatkui. Keski-Suomeen perustettiin esimerkiksi vuoteen 1993 saakka itsenäinen Toivakan asevarikko, vuoteen 2004 saakka itsenäinen Suojeluvärikkö Vaajakoskelle ja

"Teknologia on kehittynyt, mutta keskisuomalainen puolustusteollisuus on säilynyt."

Lievestuoreen värikkö.

Ne ovat laajentaneet puolustustarvikkeiden varastointi ja huoltotoimintaa eri puolilla Keski-Suomea ja tuoneet oman lisänsä alueen puolustusmateriaalialan toimintoihin.

Kylmän sodan päätyttyä puolustusteollisuuden toiminta on jatkunut Keski-Suomessa, kun se on toiminut osana Patria Industries Oy:tä sekä yhteispohjoismaisia Nammo ja Nexplo -konsernejä – ja hetken aikaa ruutiteollisuuden osalta osana ranskalaista Eurencoa. Keskisuomalaisen puolustusteollisuuden kehittäminen ei myöskään ole lakannut.

Tästä tuoreita esimerkkejä ovat uuden nallitehtaan rakentaminen ja F-35-hävittäjien eturunkotehdas Kuoreveden hallissa – teknologia on kehittynyt, mutta keskisuomalainen puolustusteollisuus on säilynyt.

Keski-Suomen maanpuolustusteollisuus kehittyi osana laajempaa turvallisuusrakennetta: pyrkimystä rakentaa itse-

Heikki Roiko-Jokela, Tapio Roiko-Jokela ja Joni Markkanen ovat kirjoittaneet vuonna 2022 julkaistun kirjan "Valtion ruutitehtaasta osaksi pohjoismaista konsernia: Vihtavuoren ruutitehdas 1922-2022".

näiselle Suomelle omavarainen puolustuskyky, joka ei ollut liian riippuvainen ulkomaisista ase- tai tarviketoimittajista.

Keski-Suomen maanpuolustusteollisuus on osoitus siitä, miten strateginen sijainti, kansallinen tarve ja yhteiskunnallinen tahtotila voivat yhdessä luoda alueellisen erikoisosaa- miskeskittymän.

Esimerkiksi Vihtavuoren ruuti, Keski-Suomessa valmistetut aseet ja alueella oleva ilmailutekninen osaaminen ovat eri aikoina vastanneet kulloisiin tarpeisiin ja tukeneet Suomen turvallisuutta.

Kirjoittajat ovat Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitokselta dosentti, FT yliopistotutkija Heikki Roiko-Jokela sekä FM, väitöskirjatutkija Tapio Roiko-Jokela. Kuvitus on tehty kuvankäsittelynä kirjan digitaalisten sivujen pohjalta.

"Ylpeästi osana porukkaa"

Valtakunnallinen Nasta Vinka 2025 -harjoitus järjestettiin Tikkakoskella. Valmiusharjoitus kiinnosti satoja naisia.

Teksti: Mirja Airos

Naisten Valtakunnallinen Nasta Vinka -harjoitus järjestettiin toukokuussa Tikkakoskella. Nasta Vinka 2025 kokosi Ilmasotakoulun alueelle lähes 270 naista yhteensä 11 erilaiselle kurssille.

Harjoituksessa treenattiin muun muassa väestönsuojelua, toimintaa väkivaltaisissa ääritilanteissa ja maastotaitoja.

– Naisten Valmiusliitolla on iso merkitys kokonaisturvallisuuden näkökulmasta vapaaehtoisten naisten kouluttajana. Tarjolla on monipuolista valmiuden ja varautumisen koulutusta. Se on sellaista, jolle tällä hetkellä on tarve ja myös iso kysyntä, harjoituksen johtaja, jyväskyläläinen **Pirkko Koskela** sanoo.

Harjoituksen kokonaisvahvuus kouluttajineen oli yli 360. Naisten Valmiusliitto vastasi järjestelyistä yhdessä Maanpuolustuskoulutus MPK:n ja Puolustusvoimien kanssa.

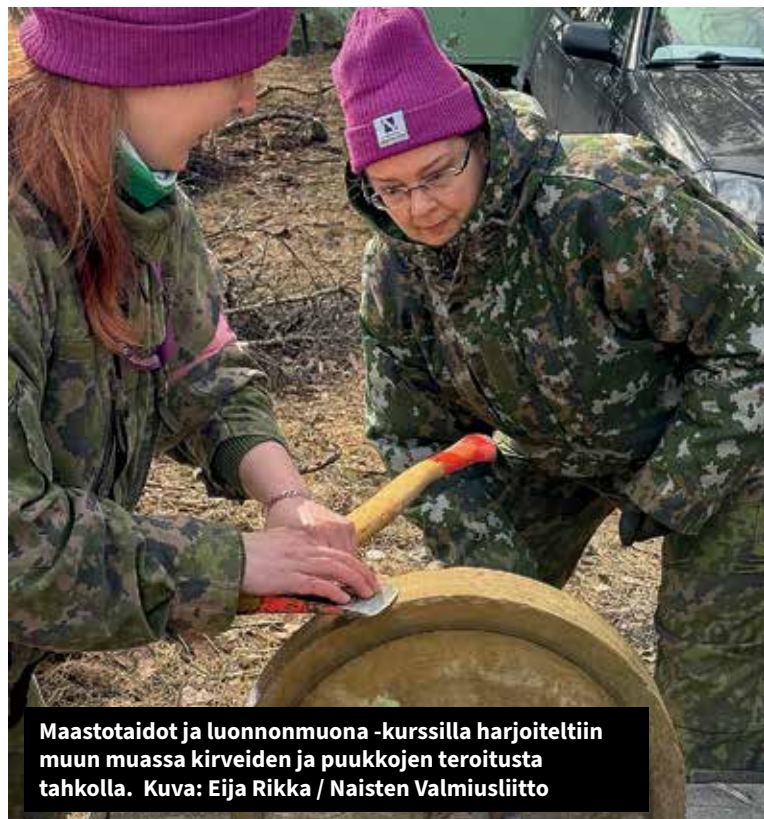
– Selkeästi voin sanoa, että yhdessä olemme enemmän, Koskela kiittää.

Samaa mieltä ovat ensikertalaisena harjoitukseen osallistuva kyberturvallisuuden kurssin varajohtaja, jyväskyläläinen Miriam Hautala sekä maastotaitokurssia johtanut, joutsalainen **Katja Syrjälä**.

– Sain monipuolista oppia vaikuttavassa ilmapiirissä. Oli mahtavaa nähdä läsnä motivoituneita naisia ja osallisia ylpeästi osana porukkaa, Hautala kuvailee.

– Koko harjoituksessa oli hyvä henki, ja organisaation jäsenet puhalsivat yhteen hiileen, Syrjälä lisää.

Naisten valmiuskoulutuk-

Maastotaidot ja luonnonmuona -kurssilla harjoiteltiin muun muassa kirveiden ja puukkojen teroitusta tahkolla. Kuva: Eija Rikka / Naisten Valmiusliitto

sella on parhaillaan runsaasti kysyntää. Osa Tikkakoskella järjestetyn Nasta-harjoituksen kurseista täyttyi minuuteissa ja satoja naisia jäi ilman halua- maansa paikkaa.

Harjoitus kokoaa yhteen – sekä kurssilaisiksi että kouluttajiksi ja järjestelyihin – eri-ikäisiä naisia erilaisilta aloilta.

Uudenlaista johtamisen kurssia luotsasivat äiti ja tytär, jyväskyläläiset **Katja** ja **Sara Sorri**. Katja työskentelee Jyväskylän yliopistolla henkilöstöjohtajana ja Sara opiskelee kuvataidekasvatusta.

– Oli antoisaa valmistella kurssi ja tehdä näkyväksi osaa- mistamme, Katja Sorri sanoo.

– Kurssin jälkeen Sara lähti Ukrainaan projektitehtävään, jossa tutustuu sodan keskellä

tehtävään nuorisotyöhön ja yhteisöjen tukemiseen.

Kontiolahtelainen Susanna Mutanen osallistui kurssille, jossa harjoiteltiin toimintaa väkivaltaisissa tilanteissa.

– Kaipasin toimistotyön vastapainoksi toimintaa. Ja voi tytöt sitä sainkin, roppakaupalla! Koulutusviikonloppu oli erittäin intensiivinen, fyysisesti ihanan raskas, luennoitsijat erittäin asiantuntevia ja aihe kaikesta ahdistavuudestaan huolimatta mukaansa tempaava, Mutanen kommentoi.

Valtakunnallisia Nasta-harjoituksia järjestetään vuosittain yleensä kaksi ja lisäksi vähintään saman verran suppeampi pikkuNasta-harjoituksia. Ne ovat avoimia kaikille yli 16-vuotiaille naisille.

Näkökulma piirijärjestöstä

Reservin kouluttamisen resurssit turvattava

Mika Pakkanen

Venäjän hyökkäys Ukrainaan 2022 muutti Euroopan turvallisuustilannetta ratkaisevasti. Näin tapahtui myös Suomen osalta. Kansakuntamme päätti hakeutua NATO:n täysjäseneksi keväällä 2022. Jäsenyys toteutui 4.4.2023.

NATO:ssa Suomi on turvallisuuden tuottaja – näin meidän roolimme halutaan brändätä. Tämä perustuu noin 870 000 vahvuiseen Puolustusvoimien reserviin, josta sodan ajan joukon vahvuus on 280 000 sotilasta. Tästä määrästä 98 prosenttia on reserviläisiä.

Huhtikuun alussa puolustusministeri Antti Häkkänen ilmoitti Suomen nostavan puolustusmäärärahojen tason vähintään kolmeen prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2029 mennessä.

Lisärahoitusta tullaan kohdentamaan kriittisen toiminnan turvaamiseen ja puolustusmateriaalien kunnossapitoon, painopisteenä Maavoimien materiaalihankkeet. Uudistusta ja vahvistusta vaativien puolustusjärjestelmien hankkeet ovat tärkeitä suorituskyvyn kannalta.

Pelkät järjestelmät ja uudet suorituskyyt eivät yksistään riitä, vaan niiden tehokkaaseen käyttöön tarvitaan motivoitunut ja osaava henkilöstö reservistä.

Panostukset henkilöstöön ja reserviin ovat jääneet pienemmälle huomiolle materiaalihankintojen rinnalla. Puolustusratkaisumme pohjautuu reserviläisarmeijaan. On erittäin tärkeää, että myös reservin koulutukseen ja harjoituksiin panostetaan entistä enemmän.

Jo olemassa olevat ja uudet tulevat suorituskyyt tarvitsevat osaavat ja kykenevät operoijat, joita ovat omat reserviläiset. NATO-jäsenyys ei tätä muuta. Oma osaaminen ja käyttöön harjaantuminen ratkaisee suorituskyyt.

Viime vuosina kertausharjoituksia on kohdennettu painottaen kansainvälisen yhteistoiminnan syventämistä. Harjoitukset ovat täten kohdentuneet entistä enemmän operatiivisten joukkojen harjoitteluun yhdessä NATO-kumppanimaiden joukkojen kanssa. Tämä on tehty osittain paikallispuolustusharjoitusten kustannuksella. Puolustusmäärärahojen nyt noustessa kertausharjoitusten määrää tulee lisätä reilusti osana kokonaisuutta.

Erityisesti paikallisjoukkoihin tarvitaan enemmän panostusta. Paikallisjoukkojen runko-osien säännöllinen harjoittaminen mahdollistaa heterogeenisen joukon perustaistelumenetelmien hallinnan ja nousujohteisen pitkäjänteisen kehittämisen.

Joukkoja on helppo täydentää osaavan rungon johdolla ja samalla kasvattaa henkilöstöä reservin urapolulla vaativimpiin tehtäviin. Liian harvaan harjoittelu syö joukon motivaatiota ja lisää vaihtuvuutta sitoumuskausien päätyttyä, jos nousujohteista sekä kehittävää harjoittelua ei pystytä tarjoamaan. Tämä koskee sijoituksia kaikilla tasoilla.

Maanpuolustuskoulutus MPK on reserviläisjärjestöjen koulutusorganisaatio ja puolustusvoimien strateginen kumppani, joka tarjoaa sotilaallisia valmiuksia kehittävää koulutusta reserviläisille sekä varautumis- ja turvallisuuskoulutusta.

MPK:n koulutusmäärät ovat kasvaneet reilusta viime vuosina, mutta ne eivät korvaa edellä mainittua kertausharjoitusten lisäämisen tarvetta. MPK-kursseilla hankituilla taidoilla saadaan yksilöiden osaamistasoa nostettua, mutta joukkojen harjoitustarvetta se ei vielä ratkaise.

Pelkät järjestelmät ja uudet suorituskyyt eivät yksistään riitä, vaan niiden tehokkaaseen käyttöön tarvitaan motivoitunut ja osaava henkilöstö reservistä.

Kesäiset maanpuolustusterveiset!

Kirjoittaja on Keski-Suomen Reserviupseeripiiriin puheenjohtaja.

Ilmoittaudu mukaan Pilkkeeseen kilpailemaan tai talkoolaiseksi

Pauliina Ylitalo

Reserviläisurheiluliiton valtakunnallisen sotilaspartiokilpailun ilmoittautuminen on parhaillaan käynnissä. Pilke järjestetään Laukaan Peurungassa 26.–28. syyskuuta.

Sotilaspartiokilpailu on avoin kaikille 18-vuotta täyttäneille. Aiempiä sotilaskoulutusta tai varusmiespalveluksen suorittamista ei vaadita. Osallistuminen ei edellytä myöskään reserviläisyhdistyksiin kuulumista.

Kilpailussa on kaksi sarjaa: vaativampi sotilassarja sekä kevyempi reserviläissarja. Kilpailujoukkueessa on oltava 3–4 jäsentä.

Ensimmäisen kilpailuillan aikana ohjelmassa on pimeäsuunnistus. Lauantaina ja sunnuntaina reitin varrella on tehtävärasteja, jotka mittaavat sotilastaito-

ja, eränkäyntitaitoja, yleistietoa sekä ampumataitoa. Järjestäjä vastaa ampumarastien kalustosta patruunoineen.

Kilpailuun osallistuu varmuudella myös virolaisia joukkueita, mutta vieraita saatetaan saada myös muualta Euroopasta.

Edellinen valtakunnallinen jotos on järjestetty 1980-luvulla, sekin Laukaan Peurungassa. Maakunnallisesti tapahtuman järjestäminen on ponnistus ja mukaan toivotaan runsaasti vapaaehtoisia paikallisista reserviläisyhdistyksistä.

Kaukopartiotoimintaa muistava kilpailu sai nimensä Kuohun Pilkkeestä. Se oli yksi 1940-luvulla perustetuista peiteyryksistä, joiden tarkoituksena oli ylläpitää kykyä itsenäiseen tiedusteluun myös sotien jälkeisessä Suomessa.

JR 50:N MUISTOTILAIUUS

Keski-Suomen aluetoimisto ja Suomenselän maakuntakomppania järjestivät peitenimellä Vorna tunnetun Jalkaväkirykmentti 50:n sotaan lähdön muistotilaisuuden Konnevedellä maanantaina 9.6.2025. Seppeleen laskivat aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti Matti Anttila ja maakuntakomppanian päällikkö, reservin ylliluutnantti Jan Niukkanen.

Teksti & kuvat: Juha-Pekka Karjalainen

Liiton puheenjohtajisto: Jari Multisilta, Kari Salminen, Lotta Nissi ja Tomi Kurikkala. Kuva: Reserviläisliitto

Reservissä voima – Reserviläisliitto 70 vuotta

Perttu Hietanen

Suomen suurin maanpuolustusjärjestö Reserviläisliitto täyttää tänä vuonna 70 vuotta. Juhlavuoden teemana on Reservissä Voima ja juhlavuosi näkyy monissa tapahtumissa niin maakunnissa kun valtakunnallisestikin.

Valtakunnallinen päätapahtuma järjestettiin huhtikuun viimeisenä viikonloppuna Helsingissä. Kutsuvieras tilaisuudessa Puolustusvoimiemme komentaja **Janne Jaakkola** kiteytti onnitte-lupuheessaan reservin merkitystä muun muassa seuraavasti:

–Reserviläisliiton toiminta ja aktiivisuus alleviivaavat periaatetta, jossa kysymys ei ole minusta vaan meistä. Liitto ja sen jäsenjärjestöt ovat välttämätön alusta, kokoaja, yhdistäjä ja mukaan kutsuja paikallisesti, alueellisesti ja valtakunnallisesti.

Jaakkolan mukaan Natoon liittymisprosessin aikana moni tuleva liittolainen epäili reserviin perustuvaa järjestelmäämme erityisesti valmiuden näkökulmasta. Nyt kahden vuoden jälkeen on tämä ajattelutapa muuttunut. Komentajamme kertoi asiaan liit-

tyen kokemuksistaan seuraavaa:

–Eräässä tilaisuudessa liittolaismaahan komentaja kysyi minulta alaistensa läsnä ollessa, onko panssarivaunun – tässä tapauksessa Leopardin – miehistö mahdollista muodostaa pelkästään reserviläisistä? Vastasin, että koko yksikkö on reserviläisiä. Kollegani kääntyi alaistensa puoleen todeten: ”Menkää Suomeen katsomaan miten tämä tehdään”.

Koko kansan maanpuolustus-tapahtuma järjestettiin 26. huhtikuuta Helsingin Kansalaistorilla. Tapahtumassa eri viranomaiset ja maanpuolustusjärjestöt esittelivät laajasti toimintaansa. Päivän aikana tapahtumassa vieraili arvioilta noin kahdeksan tuhatta kansalaista.

Samana iltana vietettiin jäsenistön valtakunnallista juhlaa hotelli Presidentissä.

Tulevan marraskuun liittokokouksen yhteydessä julkaistaan juhlaakirja Reserviläisliitto 70 vuotta. Syksyllä ilmestyvän kirjan lisäksi Reserviläisliitosta voi tilata myös juhlavuoden tuotteita. Näitä ovat muun muassa liiton logolla varustettu pienoismiekka ja juhlavuoden velcromerkki.

Kansalaistorilla järjestettiin koko kansan maanpuolustustapahtuma. Kuva: Perttu Hietanen

Veteraanipäivänä juhlittiin 80 rauhan vuotta

Veteraanipäivää juhlistettiin maakunnallisesti Peurungassa.

Teksti & kuva: Juha Hyvärinen

Kansallista veteraanipäivää juhlittiin sunnuntaina 27.4. teemalla 80 rauhan vuotta. Samana päivänä Lapin sodan päätymisestä tuli kuluneeksi 80 vuotta.

Päivän maakunnallista pääjuhlaa vietettiin Peurungassa Laukaassa. Ohjelma oli monipuolinen sisältäen paneelikeskustelun, Gadian Puhallinorkesteri Puhurin musiikkiesityksiä, sekä **Mikko Porvalin** esitelmän otsikolla ”Onko rauha jälleen uhattuna?”.

Lisäksi kuultiin nuorten keskuusomalaisten harmonikkataitureiden **Tytti Heinon** ja **Veeti Tarvaisen** soittoa.

Paneelikeskustelua juontanut **Pauliina Ylitalo** muistutti, että Tammenlehvän sukupolven kuuluvat veteraanien lisäksi myös vähemmälle huomiolle jääneet sota-ajan lapset. He joutuivat jo hyvin nuorena ottamaan vastuuta kotitöistä ja elannon tienämisestä sekä Suomen jälleenrakentamisesta. Ponnistelut eivät päättyneet, kun sota päättyi. Niinpä on tärkeää kysyä myös, mitä tapahtui sodan jälkeen, ei pelkästään sodan aikana.

Panelistien sanomasta kuvasi se, että jo hyvin nuorena oli osallistuttava kotitöihin, ja varsinkin poikien myös maataloustöihin. Aineellista puutetta oli monista asioista ja perheissä talous tiukkaa, mutta yhteisöllisyys oli erityisesti maaseudulla kantava voimavara.

– Kun heinätyöt omalla pellolla oli saatu valmiiksi, sanoi isä, että mennään seuraavaksi autamaan naapuria, koska hänellä on työt vielä kesken, muisteli veteraaniperheessä kasvanut **Matti Krats** lapsuuttaan.

Veljeä ei jätetty rintamalla, ei myöskään rauhan aikana. Tätä yhteisöllisyyttä ja toisten autamista he haluaisivat nähdä myös nykyaikana.

Sotaorpo **Marja-Leena Leskinen** sanoi, että hän meni palkkatöihin kioskille 13-vuotiaana, koska piti tienata rahaa polkupyöräänsä.

Vaatteet olivat hänellä kuitenkin hyvät, koska perhepiiriin kuului taitava ompelija. Opiskelemaan hän lähti Jyväskylään. Nuoren opiskelijan elämä oli vaatimatonta tähän päivään verrattuna, koska nykyisenkaltaista tukijärjestelmää ei vielä ollut.

Leskisen mukaan osa nuorista valittaa nykyaikana liikaa pienistä asioista: on hyvä muistaa, että tänä päivänä moni asia on paremmin ja elämä helpompaa kuin ennen.

Leskisen mukaan sotaorpoisuus oli pitkään vaiettu asia. Vasta 2000-luvulla sotaorvot järjestäytyivät, ja sotaorpoyhdistykset liittyivät Kaatuneitten Omaisten Liiton jäseniksi. Vertaistuki ja kokemusten jakaminen kerhoissa tulivat tarpeeseen eläkeikään ehtineille sotaorvoille.

Matti Krats sanoi, että hän näki sodan traumojen vaikutukset ympäristössään ja myös työssään poliisina. Hän ei moiti traumatisoituneita, vaan pitää kaikkia veteraaneja yhtä arvokaina.

Yksi hänen arvoistaan on toisten kunnioittaminen, jota hän toivoisi olevan enemmän myös tänä päivänä.

Paneelikeskustelun jälkeen ohjelmassa oli tietokirjailija Mikko Porvalin esitelmä, jonka hän aloitti pohtimalla rauhan

määritelmää ja sitä, milloin yhteiskunta on sodassa.

Porvalin mukaan rauhantila ei muutu sotatilaksi aivan yhtäkkiä, vaan sodan ja rauhan välillä on epämääräinen harmaa tila, jossa voi tapahtua erilaista kiusaamista ja muuta vaikuttamista toiseen osapuoleen.

Porvali listasi nyky-Venäjän käymät sodat Neuvostoliiton hajotamisen jälkeen. Listasta saattoi todeta, että viimeksi kuluneiden vajaan 35 vuoden aikana Venäjä on ollut lähes koko ajan mukana jossakin konfliktissa.

Myös lähitulevaisuus näyttää melko synkältä, kun ottaa huomioon Kiinan halut vahvistaa suurvalta-asemaansa ja Yhdysvaltain presidentti Trumpin vastakkainasettelua aiheuttava ja liittolaissuhteita hajottava politiikka.

Porvali kuitenkin lopetti puheensa helpottavalla viestillä

sanoen, että Suomessa moni asia on tehty hyvin. Muun muassa puolustuskykyä on kehitetty pitkäjänteisesti ja huoltovarmuus on käsite, jota ei kaikkialla edes tunneta.

Kokonaismaanpuolustuksen toimintamalli on se, mitä noudattamalla pieni valtio voi pärjätä, ja juuri sitä Suomi toteuttaa.

Juhlan päätössanoissa Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistyksen puheenjohtaja **Pekka Ruuskanen** muistutti vielä, että kiitos Suomen nykyisestä vauraudesta kuuluu Tammenlehvän sukupolvelle.

–Yhdistyksen tehtävänä ja meidän kaikkien tehtävänä on muistaa ja vaalia veteraanien perintöä ja siirtää se edelleen tuleville sukupolville.

Suomen hyvinvointia rakennetaan joka päivä ja siihen tarvitaan kaikenikäisiä.

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistyksen neuvottelukunnassa on laaja edustus maakunnassa toimivista tahoista. Kuva: Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys

Veteraaniperinnetyölle vahva tuki Keski-Suomessa

Pauliina Ylitalo

Veteraaniperinnetyöllä on Keski-Suomessa laaja ja vahva tuki. Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistyksen neuvottelukunta kokoontui ensimmäistä kertaa toukokuussa.

Neuvottelukunnassa on edustajia muun muassa Keski-Suomen elinkeinoelämänkentältä, puolustusvoimista, maakunnan liitosta, ELY-keskuksesta ja Jyväskylän yliopistosta sekä keski-suomalaisista kunnista ja Lapuan hiippakunnasta.

–Arvostan lujasti neuvottelukunnan jäsenten sitoutuneisuutta tähän arvokkaaseen työhön, mikä kertoo perinnetyön laajasta arvostuksesta ja merkityksestä maakunnalle. Neuvottelukunta tukee monella tavoin keski-suomalaisista veteraaniperinnetyötä, eritoten jäsentensä edustamien organisaatioiden kautta, neuvottelukunnan puheenjohtajaksi valittu Keski-Suomen maakuntajohtaja **Pekka Hokkanen** kommentoi.

Viitasaaren kaupunginjohtaja **Helena Vuopionperä-Kovainen** toimii neuvottelukunnan varapuheenjohtajana ja perinneyhdistyksen toiminnanjohtaja **Hannu Haapamäki** sihteerinä.

Neuvottelukunnan kokoonpano kokonaisuudessaan on listattu tämän tiedotteen alle. Vanhat veteraanijärjestöt ovat perustaneet yhteisen Tammenlehvän perinneliiton työnsä jatkajaksi. Työtä tehdään maakunnallisissa

perinneyhdistyksissä ja niiden paikallisissa toimikunnissa.

Neuvottelukunta ohjaa ja koordinoi alueellista veteraaniperinnetyötä. Siihen kuuluu Tammenlehvän Perinneliiton jäsenyhdistysten edustajia sekä muita perinneyhdistyksen tarkoitusta tukevia tahoja.

Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys ry:n neuvottelukunta:

1. Vesa Mäntylä (Ilmavoimien esikunta, puolustusvoimat)
2. Pekka Hokkanen (Keski-Suomen liitto)
3. Jari Ojala (Jyväskylän yliopisto)
4. Mika Pakkanen (Reserviupseeriliitto)
5. Heikki Tervanen (Keskimaa)
6. Jaakko Puurula (Valmet)
7. Vesa-Pekka Kangaskorpi (Keski-suomalainen)
8. Mika Lankinen (Citymarket Äänekoski)
9. Ari Hiltunen (Keski-Suomen kauppakamari)
10. Heli Leinonkoski (Jyväskylän kaupunki)
11. Helena Vuopionperä-Kovainen (Viitasaaren kaupunki)
12. Jukka Lehtinen (ELY-keskus)
13. Jukka Helin (Lapuan hiippakunta)

Neuvottelukuntaan kuuluvat myös Tammenlehvän Keski-Suomen perinneyhdistyksen puheenjohtaja Pekka Ruuskanen, varapuheenjohtaja Matti Krats ja toiminnanjohtaja Hannu Haapamäki.

**Petäjäveden
ruokaisin ja
palvelevin
ruokakauppa**

Asematie 8
41900 Petäjävesi

TOYOTA

O.K. AUTO OY

www.okauto.fi • www.toyota.fi
• www.vaihtoautot.net

KESKI-SUOMEN KAUPPAKAMARI

- kiinteistöoikeus
- riitojen ratkaisu • työoikeus
- perhe- ja perintöoikeus

www.urtti.fi 0400 565 361

Keski-Suomen puolustus- ja turvallisuusteollisuuden momentum

Pekka Hokkanen

Maailmassa on suurta levottomuutta, sanalla sanoen; elämme hyvin rauhatonta ja eritoten vaikeasti ennakoitavaa aikakautta. Ukrainan sota avasi Euroopan silmät. Vuosikymmeniä kestänyt rauhan jakso ja sen varaan rakennetut toimintamallit on päivitettävä.

Yhdysvaltojen tempoileva politiikka haastaa liittolaisuuskäsitteen ja tuottaa suurta arvaamattomuutta. Gazan sota ja humanitaarinen kriisi on oma tikittävä aikapomminsa.

Ajankuvaan kuuluu varautumisen, varustautumisen ja huoltovarmuuden aivan uudenlainen merkitys. Erityisesti Euroopassa on ollut pakko tehdä rohkeita päätöksiä puolustusmäärärahojen nostosta – ja hyvä niin. Euroopan on vahvistettava nimenomaan omaa puolustustaan. Tuoreet julkilausutut panostukset ja investointitavoitteet esimerkiksi Saksasta ovat merkittäviä.

Sama on tilanne EU:ssa. Komissio lisää puolustusrahaston resursseja ja on selvää, että tulevalle ohjelmakaudella puolustuksen ja turvallisuuden teema on vahvasti sisäänrakennettuna kaikissa EU:n rahoitusinstrumenteissa. Takamatkaa on kovasti, mutta suunta on nyt oikea.

Jalkaväkimiinojen paluu herättää mielenkiintoisen kysymyksen: voisiko miinojen valmistus keskittyä Keuruulle?

Suomi on ollut ansiokkaasti varustautumisen ja varautumisen eturintamassa. Toimintamallejamme arvostetaan. Keski-Suomi merkittävänä puolustus- ja turvallisuusteollisuuden maakuntana hyötyy tilanteesta. Yli satavuotinen historiamme puolustusteollisuuden yhtenä keskittymänä poikii nyt merkittävää lisäarvoa aluetalouteemme ja parantaa työllisyyttämme.

Olennaista on tunnistaa vuosikymmenien saatossa muodostuneen puolustus- ja turvallisuusteollisuuden ekosysteemin pääelementit. Keski-Suomesta löytyvät niin alan teolliset toimijat, alan tutkimus- ja kehittämistoiminta, koulutusta sekä erittäin vahva puolustusvoimien läsnäolo.

Olemme saaneet merkittäviä hankinta- ja investointi uutisia maakuntaan. Eturintamassa Patria, Nammo, Millog, Finn-Savotta, Senop ja Ilmavoimat ovat kertoneet isoista hankinnoista ja investoinneista. Tuotanto on monessa Keski-Suomen puolustusteollisuuden yrityksessä ennätyslukuissa.

Lisää on tulossa, kun Nammo saa valmiiksi nallitehtaan Vihtavuoreen ja kranaatinkuoritehdas valmistuu Jyväskylään. Patrian uudet tuotantotilat F-35 hävittäjien eturungoille avataan vielä ennen kesää.

Jalkaväkimiinojen paluu herättää mielenkiintoisen kysymyksen: voisiko miinojen valmistus keskittyä Keuruulle? Kokonaan oma lukunsa on suuri kyberturvallisuuden yritysjoukko. Yhdessä Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän ammattikorkeakoulun sekä Puolustusvoimien toimintojen kanssa maakunnassa on kyberturvallisuuden johtava keskitelmä.

Puolustusvoimien ja EU:n lisääntyvät panostukset puolustukseen, sekä NATO-jäsenyyden ja DCA-sopimuksen avaamat mahdollisuudet tuottavat valoisan näkymän Keski-Suomen puolustus- ja turvallisuustoimijoille ja toimialalle.

Olen varma, että panostukset maakuntaamme eivät jää tähän. Uudeksi haasteeksi ja pullonkaulaksi saattaa jopa muodostua tuotantokapasiteettimme sekä osaavan työvoiman riittävyys. Keski-Suomen keskeisten oppilaitosten on tärkeää tunnistaa tämä tarve, ja suunnata koulutusohjelmia kasvavan toimialan tarpeisiin.

Maakunnan yhteiset kehittämistoimet ja edunvalvonta ovat myös erottamaton osa tätä kehityskulkua.

Kirjoittaja on Keski-Suomen maakuntajohtaja.

Jatkuu sivulta 6.

LUUTNANTIKSI

vänr. Arvola Sami Petteri, JärjK

vänr. Katainen Henri Antero, JärjK

vänr. Saarinen Vili-Antti Juhana, IlmaVE

vänr. Virtanen Joel Hjalmar, IlmaVE

RESERVIN UPSEERIEN YLENNYKSET

MAJURIKSI

Hokkanen Pekka Juhani, Jyväskylä

Kohonen Tommi Matti Antero, Jyväskylä

Lytsy Tomi Santtu Tapani, Jyväskylä

Tallinen Timo Tapio, Jyväskylä

Valleala Riku Jouni Sakari, Jyväskylä

KAPTEENIKSI

Auvinen Anssi Kristian, Jyväskylä

Haapsaari Ville Jussi Sameli, Jyväskylä

Helke Lauri Tapio Ilmari, Jämsä

Kaihlainen Ari Henrik, Jyväskylä

Kansanaho Kari Jaakko Antero, Jämsä

Kattilakoski Jani Kauno Patrik, Keuruu

Kautto Harri Kalle Juhani, Viitasaari

Korhonen Tero Kalervo, Muurame

Krats Juha Antero, Jyväskylä

Liljeroos Mikko Topi Petteri, Jyväskylä

Lindholm Ville Pekka, Jyväskylä

Maasalo Tuomas Henrik, Keuruu

Maasilta Ilari Johannes, Jyväskylä

Puolamäki Kimmo Mikko Kalevi, Saarijärvi

Salmi Jarmo Juhani, Mänttä-Vilppula

Salovaara Akseli, Jyväskylä

Timonen Paavo Juha Matias, Jyväskylä

Törmälä Ville Petteri, Jyväskylä

KAPTEENILUUTNANTIKSI

Lilja Anssi Artturi, Jyväskylä

LÄÄKINTÄKAPTEENIKSI

Pänkäläinen Mikko Tapani, Luhanka

YLILUUTNANTIKSI

Abrahamsson Pekka Kalevi, Jyväskylä

Bruun Henri Erik, Jyväskylä

Kouko Jarmo Tapani, Jyväskylä

Laajala Ilari Hannu Aatos, Jyväskylä

Luuri Niko Petteri, Laukaa

Peltoniemi Ville Pekka Antero, Uurainen

Puistovirta Jarkko Kristian, Jyväskylä

Siivonen Tero Mikael, Jyväskylä

Soramäki Mikko Osmo Aleksi, Jyväskylä

Sorsa Roni Hannu Kalervo, Jyväskylä

Tahkola Kyösti Matias, Jyväskylä

Timonen Marko Erkki Sakari, Kinnula

Viitamäki Mikko Erkki Matias, Jyväskylä

Virtanen Totte Miikkali, Jyväskylä

LUUTNANTIKSI

Honkanen Mikko Sakari, Jyväskylä

Hyyryläinen Mikko Tapio, Hankasalmi

Kandelin Eino Anssi Matias, Jyväskylä

Koskelo Julius Gabriel, Jyväskylä

Kotiaho Antti Jouni Antero, Jämsä

Kuivalainen Riku Aleksi, Jyväskylä

Lahtinen Eerik Aleksanteri, Jyväskylä

Lintula Juha Ilmari, Jyväskylä

Moilanen Lasse Esko Eemeli, Jyväskylä

Mäkinen Jiri Eino Anselm, Jyväskylä

Mäkinen Mika Johannes, Jyväskylä

Neuvonen Eino Juhani, Jyväskylä

Pasanen Arttu Santeri Kristian, Jyväskylä

Päkkilä Tommi Samuli, Jyväskylä

Raulo Toni Sakari, Jyväskylä

Jatkuu sivulla 20.

Automaatiokaupan palveleva ammattilainen

HORMEL

OMRON DISTRIBUTOR **Honeywell** AUTHORIZED DISTRIBUTOR **SICK** Sensor Intelligence. Distributor Partner **Honeywell** HPS Channel Partner

Puh. (014) 338 8900, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

K Market Toimitukset Jyväskylän alueelle
Kauppapalvelu

KAUPPAKASSIT SUORAAN KOTIOVELLES!

TILAUS TÄNÄÄN, TOIMITUS HUOMENNA.

Kauppatilaukset arkisin klo 9-15, toimitukset ma-pe. Tee tilaus puhelimitse 044 738 2008 tai sähköpostilla kauppapalvelut@k-market.com

K Market
KOTIVÄYLÄ
Kellonkankaantie 62
40530 Jyväskylä

Taksikyydit ja tilausajot tarpeesi mukaan aina 50-paikkaiseen linja-autoon asti. Myös pyörätuoli- ja paarikuljetukset.

www.jousmaki.fi

Ilmoittamalla Keski-Suomen Maanpuolustajassa tavoitat laajan joukon lukijoita maakunnassamme!

Tässä vapaa ilmoituspaikka - ota yhteyttä ilmoitusmyyjäämme Jouni Reinikaiseen, 0400 757 620 tai jouni@myyntijamainosreinikainen.fi

KESKI-SUOMEN
MAANPUOLUSTAJA

KESKISUOMALAINEN MAANPUOLUSTAJA

Oma into ruokkii varusteiden tuotekehitystä

Finn-Savotan tuotepäällikkö Stefan Melanderin
viime vuodet ovat olleet kiireisiä.

Teksti: Markus Kauppinen / Kuva: Finn-Savotta Oy

Stefan Melander, 35, työskentelee karstulalaisen Finn-Savotta Oy:n tuotepäällikkönä. Hän vastaa muun muassa erilaisia varusteita Puolustusvoimille tekevän karstulaisyrityksen tuotekehityksestä. Työssä hänellä on viisi alaista. Melander kertoo, että hänelle työssään erityisen vahvoja motivaattoreita ovat maanpuolustus, Suomen itsenäisyys ja sitä uhkaavan vihollisen torjuminen.

– Koen itseasiassa, että tästä 50 prosenttia on maanpuolustustyötä. Tässä asemassa pystyn tekemään hyödyllistä työtä niin Puolustusvoimien kuin loppukäyttäjänkin hyväksi.

Viime vuosina Savotta onkin ollut otsikoissa muun muassa monien isojen Puolustusvoimien tilausten myötä. Se on näkynyt myös Melanderin työpöydällä, sillä hän on keskeisessä roolissa kaikkien uusien varusteiden kehittämisessä, olipa kyseessä Savotan omaan mallistoon tai asiakkaille tehtävä tuote.

– Ennen helmikuuta 2022 oli normaaleja tuotekehitysprojekteja, jotka muuttuivat hetkessä kiireellisiksi. Sen jälkeen on ollut hyvin intensiivistä.

Savotta tekee erilaisten taisteluvärusteiden lisäksi tuotteita muuhun ammattikäyttöön ja vapaa-aikaan. Viime aikoina päätään on nostonut ulkomaalainen kysyntä.

– Muun EU:n herääminen hiljalleen tilanteeseen alkaa nyt näkymään.

Melander kuvaa reittiään Savotan tuotekehitykseen työelämän korkeakouluksi. Hän hakeutui lukiolaisena töihin Varustelelle kiinnostuksesta maanpuolustukseen. Työ imaisi nuo-

ren miehen niin, että lukio jäi kesken.

– Olin 12 vuotta Varustelellä, siellä tutustuin Savottaan ja tein hemmetisti hommia yhtiön kanssa vuodesta 2012 alkaen, kun kehitimme Varustelekan oman tuotemerkin tuotteita.

*”Tässä asemassa
pystyn tekemään
hyödyllistä työtä niin
Puolustusvoimien kuin
loppukäyttäjänkin
hyväksi.”*

Nykyinen reservin kersantti suoritti varusmiespalveluksensa 2011–2012 Kymen Jääkäripataljoonassa Karjalan Prikaatissa. Nyt kuusi vuotta Savotala työskennellyt Melander kertoo, että oma kiinnostus aiheeseen ja varusteluihin on ollut keskeistä koko työuran.

– Nähdäkseni sillä on ollut aika iso merkitys, ja henkilökohtaisella tatsilla tätä saa tehdä. Savotta on se firma, joka on paras firma itselleni.

Tuotekehitystä Savotalalla tehdään monin eri keinoin.

– Omaan valikoiman tuotteiden kehittämiseksi meillä on jo oman talon sisällä hyvin näkemystä ja kokeilijoita. Erilaisten kontaktien myötä on muodostunut hyvät verkostot, esimerkiksi Ukrainasta saadaan hyödynnettävää tietoa.

Yhteistyökumppaneille tehtävissä tuotteissa Savotan tuotekehitys lähete ratkaisemaan asiakkaan tarpeita

annettujen reunaehtojen puitteissa.

– Asiakkailta saadaan vaatimuksen mukaisuusmäärittelyt, jonka perusteella omalla mielikuvituksella tehdään paperille ensimmäinen piirros ja siitä kaikki lähtee. Projektista, resursseista ja aikataulusta riippuen tehdään erilaisia versioita.

Melanderin mukaan hän ei ehdi olemaan niin aktiivinen reserviläinen kuin haluaisi olla. Vapaa-ajallaan hän käy ampumassa sekä liikkuu pitääkseen kuntoa yllä.

– Pyrin käymään kahdesta kolmeen MPK:n kurssia vuodessa, sellaisia harjoituksia, joista on omassa tehtävässäni hyötyä sitten, jos tarve tulee. Viimeksi olin Mikkelissä muun muassa kaivamassa telamiinoja routaiseen maahan.

Monelle reserviläistoiminta on myös vaihtelua työelämään ja arkeen, mutta Melanderille jako ei ole yhtä selvää.

– Työn ja vapaa-ajan erottaminen ei ole aina selkeää enkä tee töitä pelkästään kello 8 ja 16 välillä. Tulevalla viikolla oli mahdollisuus ottaa pari vapaapäivää, ja lähdin silloin Turkuun katsomaan Judas Priestiä, kertoi Melander kesäkuun alun suunnitelmistaan.

Melander muutti Savotan työpaikan perässä Keski-Suomeen, Kannonkoskelta kotoisin olevan puolisonsa kotiseudulle.

– Karstula on hyvä paikka, täällä on on lyhyt matka työpaikalle, ampumaradalle ja pääsen omalta pihalta metsään vaikka hiihtämään, Stefan Melander kehuu.

Minkäslaista tuota Molotovin cocktailia olisi ryypätä?

Matti Anttila

Tätä mietiskelivät Taipaleenjoen puolustajat Pekka Parikan Talvisota-elokuvassa. Ei sopinut ryypättäväksi tämä cocktail, mutta yli 400 puna-armeijan panssarivaunua sillä saatiin tuhottua. Köyhän miehen aseella aiheutettiin 20 prosenttia vihollisvaunujen kokonaistappioista.

Polttopulloja tuotettiin massatuotantona noin 540 000 kappaletta Alkon Rajamäen tehtailla. Historia on minulle tuttu, koska olen kotoisin Rajamäeltä ja isäni työskenteli Alkossa noin 25 vuotta, teinpä koulussa esitelmänkin tehtaiden toiminnasta sotien aikana.

Puolustusteollisuuden merkitys oli ja on edelleen keskeinen Puolustusvoimien sodankäyntikyvyn mahdollistajana. Teollisuuslaitosten haaste on, että ne ovat vastustajan kaukovaikuttamisen kantamassa riippumatta siitä, sijaitsevatko ne Lappeenrannassa, Jyväskylässä vai Pohjanlahden rannalla. Kiinteää infraa ja koneita ei voi siirtää tai hajauttaa, vaan ne on suojattava muilla keinoilla.

Rajamäen tehtaas tekivät poikkeuksellisen ratkaisun ennen talvisotaa tuotantonsa suojaamiseksi, tehdas tilasi Ruotsista neljä Boforsin ilmatorjuntatykkiä. Niinhän siinä kuitenkin kävi, että Suomen armeija asepuolustaan vei niistä kaksi, mutta jäljelle jääneet aseet sijoitettiin varta vasten rakennettuihin tykkitorneihin tehtaan viereiselle korkealle mäelle, mistä ne onnistuneesti suojaivat tehdasaluetta.

Neuvostoliitto pommitti talvisodassa Rajamäkeä useaan otteeseen, mutta tulokset jäivät vähäisiksi. Tarinan mukaan puna-armeijan tiedustelu sai selville Molotovin cocktailien valmistuspaikan ehjäksi jääneen polttopullon korkista, jossa luki ”Alko, Rajamäki.”

*Puolustusteollisuuden merkitys oli ja on edelleen keskeinen
Puolustusvoimien sodankäyntikyvyn mahdollistajana.*

Suomalaisessa kokonaisuomaanpuolustuksessa yhteiskunnan resurssit kohdistetaan tukemaan sotilaallista maanpuolustusta. Keskeinen tekijä on kotimainen puolustusteollisuus, jonka tuotanto on pitkälti suuntautunut kotimaan markkinoille. Viime vuosina viennillä on kuitenkin ollut yhä suurempi osuus liikevaihdosta.

Ukrainan sodan myötä tarve kasvattaa puolustusteollisuuden kapasiteettia ja turvata sen toimintaedellytykset on kasvanut merkittävästi. Tässä Puolustusvoimilla on selkeä roolinsa poikkeusoloihin varautumiseen liittyen. Venäjän laaja-alainen vaikuttaminen on uhka puolustusteollisuudelle jo normaalioloissa, myös täällä Keski-Suomessa.

Erityisesti kaikkien huoltovarmuuskriittisten yritysten kannattaa panostaa oman infrastruktuurinsa ja toimintansa suojaamiseen. Epäilyttäviä havainnoista tulee ilmoittaa poliisille matalalla kynnyksellä. Oman henkilöstön kouluttamisella ja häiriötilanteiden harjoittelulla luodaan valmiudet toimia tosipaikassa.

Puolustusvoimien strategisilla kumppaneilla on merkittävä asema puolustusjärjestelmässä. Kumppanien tuottamilla palveluilla on kriittinen vaikutus ydintoimintoihin ja huoltovarmuuteen. Puolustusvoimien ja sen kumppaneiden on kyettävä reagoimaan nopeasti turvallisuusympäristön muutoksiin yhteistoiminnassa liittolaisten kanssa.

Todettakoon, että kaikilla Puolustusvoimien strategisilla kumppaneilla on toimintaa Keski-Suomessa. Maakuntamme on tärkeä niin puolustuskyvyn rakentamisessa normaalioloissa kuin pitkäkestoisien sodankäyntikyvyn mahdollistajana poikkeusoloissa.

Lopuksi takaisin Rajamäelle. Alkon tehdas on perustettu vuonna 1888, ja historiansa tuntevalla tehtaalla on oma tehdasmuseo. Pääsin vierailemaan siellä pikkupoikana isän siivellä. Ensimmäisenä vastaan tullut Boforsin ilmatorjuntatykki kiinnosti kovasti, sitä kun sai hieman suuntailla.

Eräässä vitriinissä ollut mitäänsanomaton pullo kaksi tikkua kyljessä ei herättänyt huomiota, kunnes isä kertoi, että tämä on yksi kolmesta maailmassa jäljellä olevasta alkuperäiskappaleesta. Siinä oli Molotovin cocktail. Varusmiehenä Kymen jääkäripataljoonassa minusta tuli panssaritorjuntamies.

Kaunista kesää kaikille lukijoille!

PS. En kyllä millään muista, lukiko siinä pullon korkissa jotain vai ei...

Kirjoittaja on everstiluutnantti ja Keski-Suomen aluetoimiston päällikkö.

Saarijärven nuorille muisto sotien sukupolvista

Talvisodan päättymisen muistopäivänä paljastettiin uusi muistolaatta Saarijärven koulu- ja kulttuurikeskuksessa.

Teksti: Markus Kauppinen

Saarijärven koulu- ja kulttuurikeskuksessa paljastettiin uusi muistolaatta talvisodan päättymisen muistopäivänä, 13. maaliskuuta.

Prikaatikenraali (evp) **Hannu Luotola** kuntalaisaloitteen johdosta toteutettu laatta on kunnianosoitus ja kiitos lotille, lottatyöille, suojeluskuntalaisille, sotilaspojille sekä kotirintaman naisille ja miehille heidän uhrauksistaan ja työstään.

Laatan toteuttamista edisti vahvasti Tammenlehvän Saarijärven perinnetoimikunta. Keskukseen ruoka- ja juhlasalissa sijaitseva laatta on läsnä nykyisten ja tulevien nuorten arjessa ja muistuttamassa sodatkokeneista sukupolvista. Laatta on Saarijärven museon museotyöntekijä **Janne Timperin** suunnittelema.

Laatan paljastivat **Maija Fredrikson** ja Hannu Luotola, airueina toimivat **Minja Gröhn** ja **Petja Ruotsalainen**.

Jukka Hietaniemen juontamassa juhlassa kuultiin puheet Fredriksonilta, joka kertoi lottatyöstä ja saarijärveläisistä lotista sekä pikkulotista.

–Lottien tehtävät kotirintamalla ja komennukset sota- toimialueilla olivat mitä moninaisimmat. Sotatoimialueella komennuksella olleita lottia ei sijoitettu kuin poikkeustapauksissa etulinjan tehtäviin. Peräytymisvaiheen aikana lottia nimenomaan siirrettiin pois vaaranalaisilta paikoilta.

Omassa puheenvuorossaan Hannu Luotola toi esille muunmuassa sotilaspoikien perintöä jälkipolville.

–Sotilaspoikatoiminta vuosi-

Janne Timperin suunnittelemaan laattaan on järjestöjen tunnusten ja tekstin lisäksi ikuistettu Saarijärven Suoja, joka purettiin 1972 sekä Lottala, joka siirrettiin sotien jälkeen Martoille. Kuva: Markus Kauppinen

na 1928–1944 oli poikkeuksellisis- ssa oloissa annettua kattavaa kansalaiskasvatusta, jollais- ta mikään muu järjestö ei olisi kyennyt toteuttamaan. Yhteisöllisyys ja yhdessä tekemisen taito sekä velvollisuudentunto isänmaan rakkauden ohella olivat avuja, jotka kannustivat sotilaspoikia tomissaan sekä so- dan että jälleenrakentamisen aikoina. Ne ovat sotilaspoikien perintö nykynuorille.

–Voidaan todeta, että suoje- luskuntapojat, sotilaspojat ja pikkulotat, lottatyöt, joista osa saisitte minin tammenlehvän rintapieleen, ovat siis osa suo- malaista veteraaniperhettä.

Musiikkia esittivät Saarijär- ven Laulumiehet -kuoro, Saa- rijärven Puhallinorkesteri sekä **Anna-Kaisa Linna**.

Samana päivänä Helsingin Finlandia-talossa järjestettiin

Vahdinvaihto-tapahtumassa Matti Krats, Mariana Sippel, Jarmo Iso-Ahola ja Kari Kilpeläinen. Kuva: Pauliina Ylitalo

valtakunnallinen Vahdinvaihto- tapahtuma. Talvisodan päättä- misen 85-vuotispäivänä järjes- tetyssä tapahtumassa pääosin jo purkautuneet ja toimintansa päättäneet veteraanijärjestöt

luovuttivat sotasukupolvien ar- vokkaan perinnön vaalimisesta Tammenlehvän perinneliitolle.

Juhlallisessa, historiallisessa tapahtumassa oli myös laaja edustus Keski-Suomesta.

Leustun Kaivu

Maa-ainekset ja urakoinnit joustavasti ja luotettavasti.

**Murskeet & Maa-ainekset
Pohjatyöt & Salaojat
Piha & Maisemointi**

0400 640 617 | tuomo@leustunkaivu.fi

www.leustunkaivu.fi

erica

**Kaikki julkisten tilojen kalusteet ja
tarvikkeet samasta paikasta**

ericakaluste.fi

Timo Litmanen 050 543 1820 / Mika Wahlgren 050 320 4147

HEINÄLÄN TILA

**Luomulihaa Oravasaaresta
laatutietoisille asiakkaille**

*Toimitukset Jyväskylään
ja lähiympäristöön*

marko.valkonen@kolumbus.fi | 0400 779 031

Jatkuu sivulta 15.

LUUTNANTIKSI

Ruokonen Kalle Juho, Toivakka
Saarinen Mikael Tapani, Jyväskylä
Särkkä Mikko Jussi, Keuruu
Uotinen Mikko Tapani, Jyväskylä
Valtonen Aleksis Viljam, Jyväskylä
Ylinampa Vili Henri Jalmari, Jyväskylä

ALUETOIMISTOJEN PÄÄLLIKÖIDEN YLENTÄMÄT

ALIUPSEERIT JA MIEHISTÖN JÄSENET RESERVISSÄ

SOTILASMESTARIKSI

Pakarinen Janne Tapani, Uurainen
Ritvanen Antti Matias, Jyväskylä

YLIVÄÄPELIKSI

Hartonen Juuso Kullervo, Jyväskylä
Kankainen Antti Kalle Oskari, Muurame
Pahalahti Antti Nestori, Joutsa
Turunen Jani Pekka Juhani, Laukaa
Viitanen Jussi Heikki Taneli, Jyväskylä

VÄÄPELIKSI

Ahonen Markus Nikolai, Jämsä
Dahlman Juha Ilmari, Äänekoski
Harju Jari Tapio, Karstula
Hiljanen Jarno Armas, Jyväskylä
Hintikka Jussi Tapio, Jyväskylä
Hytölä Pauli Sakari, Jyväskylä
Kolula Marko Eerikki, Jyväskylä
Käpyaho Juha Petteri, Jyväskylä
Lehmonen Jouni Tapio, Konnevesi
Mäkiäho Teemu Markus, Jyväskylä
Mäntylä Juho Kalervo, Jämsä
Pesonen Tero Johannes, Äänekoski
Repojärvi Lauri Eero, Mänttä-Vilppula
Savela Marko Tapio, Laukaa
Somero Suvi Anna Kristiina, Jyväskylä
Takala Toni Juhani, Jyväskylä
Tähtisade Teemu Johannes, Jyväskylä

YLIKERSANTIKSI

Hirvonen Anssi Aleksis, Jyväskylä
Hirvonen Joni Eero Juhani, Jyväskylä
Hoskonen Viljami Valentin, Jyväskylä
Jokinen Lauri Ilkka Johannes, Jyväskylä
Jokiranta Joel Markus Johannes, Jyväskylä
Kielinen Matti Johannes, Muurame
Kivinen Tuomo Juhani, Jämsä
Kytömäki Merja Helena, Laukaa
Käppi Atte Matias, Jyväskylä
Laitinen Ari-Pekka Olavi, Muurame
Laitinen Markus Mikael, Jyväskylä
Laitinen Mika Petri, Jyväskylä
Lehtinen Antti Sakari, Jyväskylä
Markkanen Jesse Tapani, Jyväskylä
Muona Oskari Markus, Jyväskylä
Nevalainen Pasi Antero, Jyväskylä
Olin Lauri Kristian, Jyväskylä
Pirskanen Herkko Juhani, Jyväskylä
Ruuska Jussi Olavi, Laukaa
Saarenpää Samuli Oskari, Jyväskylä
Salo Valtteri Valdemar, Jyväskylä
Savolainen Mikko Ilari, Laukaa
Simola Eetu Antti Aleksis, Jyväskylä
Sinkkonen Pekka Henri Juhani, Jyväskylä
Suikkanen Juho Oskari, Jyväskylä
Tanskanen Marko Juhani, Jyväskylä
Toppari Cariina Kerttu Maria, Jyväskylä
Tuominen Petri Mikael, Keuruu
Vehnänen Niko Valentin, Keuruu

Jatkuu sivulla 25.

Muistolaatta tuo esiin Suojakallion historian

Juha Hyvärinen

Suojakallio Korpilahden Saakosken ja Särkijoen kylien välimaastossa on entinen suojeluskuntatalo ja nykyinen maaseutuseuran talo. Sunnuntaina 25.5. paikalliset ja vähän kauempaakin tulleet muistivat ja kunnioittivat paikan historiaa paljastamalla etupihan puolelle talon seinään kiinnitetyn muistolaatan.

Kivilaattaa koristavat suojeluskunta- ja Lotta Svärd -järjestöjen sekä sotilaspoikien ja pikkulottien tunnukset.

Pieni tihkusade ei latistanut tunnelmaa, kun yleisö oli koontunut Suojakallion pihalle seuraamaan muistolaatan juhlaa paljastusta. Korpilahden reserviläiset olivat muodostaneet Suomen lipun lippuvartion sekä veteraani- ja perinnejärjestöjen lippuosaston, jota yhdistyksen puheenjohtaja **Perttu Hietanen** sotilaallisen jämäkästi komensi.

Paljastuspuheen pitänyt **Pau-liina Ylitalo** muistutti yleisöä siitä, minkä vuoksi olemme tänne tänään kokoontuneet:

– Viime syksynä tuli kuluneeksi 80 vuotta siitä, kun suojeluskunta- ja Lotta Svärd -järjestöt jouduttiin lakkauttamaan. Se on kokonainen ihmisikä, ja siksi nyt on erityisen tärkeää muistaa sitä työtä, jota sen ajan ihmiset, naiset ja miehet, itsenäisyyden säilyttämisen sekä vapaan ja vauraan maan eteen tekivät. Se työ tehtiin yhteisvoimin, jokainen antoi työpanoksensa yhteiseksi hyväksi. Tätä yhdessä tekemisen henkeä vaalimme myös tänään täällä Suojakalliolla.

Särkijoen ja Saakosken alueella toimi aikoinaan yksi Korpilahden suojeluskunnan ja lottien vilkkaimmista kyläosastoista. Heräsi ajatus oman suojeluskuntatalon saamiseksi, ja toukokuussa 1936 Korpilahden suojeluskunnan esikunta päätti tontin ostosta.

Harjannostajaisia päästiin viettämään vuotta myöhemmin, toukokuussa 1937, ja saman vuoden elokuussa talo vihittiin käyttöön. Korpilahden kirkonkylän suojeluskuntatalo purettiin 1970-luvulla, mutta vajaa 10 kilometriä Jämsän suuntaan sijaitseva Suojakallio on säilynyt paikallisen maaseutuseuran omistuksessa.

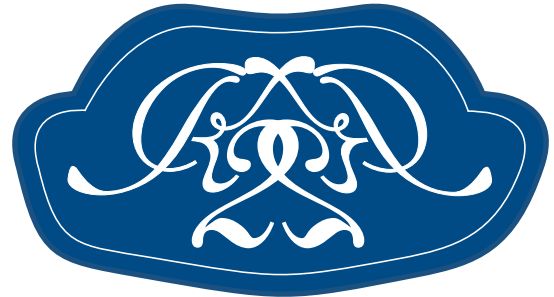
Suojakallio oli alusta asti yhteinen talo sekä suojeluskuntalaisille että lottile, ja näin ollen myös pikkulotille ja suojeluskuntapojille.

Talon vihkiäisissä ääneen pääsivät sekä lottien että suojeluskunnan edustajat.

Päämäärä oli yhteinen, itsenäisen ja vapaan Suomen turvaaminen. Ylitalon mukaan tämä yhteinen tehtävä on ajankohtainen myös tänä päivänä. Muistolaatta tuo historiaa näkyväksi ja osaltaan siirtää perinnettä eteenpäin.

Nykyajan yhdessä tekemisen hengestä kertoo se, kuinka monta tahoa oli mukana Suojakallion muistolaattahankkeessa: Korpilahden reserviläiset, Suojakallion maaseutuseura, Vanhan Korpilahden Kotiseutuyhdistys, Keski-Suomen Lot-taperinneyhdistys ja Tam-misunnuntain Killan Säätiö. Muistolaatan on valmistanut Polar Granit Oy.

CITYMARKET ÄÄNEKOSKI CITTARI HOITAA Työskintie 3, puh. 010 538 2500	Market KARHUNLÄHDE MARKKAMÄKI OMAN KYLÄN KAUPPA KARHUNLÄHDE P. 020 700 4925 Puistokatu 12, 44100 Äänekoski MARKKAMÄKI P. 020 700 4935 Lossintie 44, 44120 Äänekoski
Pirikka www.k-citymarket.fi Tilaa ja nouda K-RUOKAKAUPPA.FI	Pirikka OSTA NOSTA

KAKKONEN-YHTIÖT

SOME OF THE BEST SMILES ARE MADE, NOT BORN

LAATUA JA NOPEUTTA TYTYVÄISYYSTAKUULLA

Jyväskeskuksen Hammashuolto Oy

**KOKOPROTEESIT
POHJAUKSET
KORJAUKSET**
Myös osamaksulla

Antti Koskela
Erikoishammasteknikko CDT
0400 653 219
ajanvaraus 040 658 7570
antti@koskela.fi
www.koskela.fi
Katutasossa esteetön kulku
Asemakadun puolelta.
Asemakatu 9C.

Maksuton
hammas-
proteesien
kunto-
tarkistus

Kauppakatu 31, Jyväskylä

**KOTIMAINEN
TJ-KATSASTUS.fi**

**Henkilö- ja pakettiautojen
määräaikaikatsastukset + mittaukset**

Laukaa / Jyväskylä • Hallaperäntie 8, Leppävesi • **050 433 4245**
Muurame • Muuramekeskus Setäläntie 3C • **050 523 0339**
 * tehokas autopesu 24h! Myös pakut / korkeat autot

Vaajakoski • Haapaniementie 1 • **050 544 1099**
Jämsä • Pietiläntie 8 • **050 345 8690**

Varaa aika netissä: www.tj-katsastus.fi

MPK:n kuulumisia

Kesä aluillaan ja kotimaassa on juhlia tiedossa

Arne Markko

Kevään aikana olemme ennättäneet kurssellamme antaa koulutusta 251 kurssitapahtumassa 868 kurssilaiselle, yhteensä 1019 kurssipäivän verran. Näin voimme todeta vuoden 2025 alun olleen varsin hyvän ja olemme tavoittaneet kurssellamme keskiuomalaisia maanpuolustushenkisiä osallistujia runsaasti.

Erityinen kiitos tästä tuloksesta kuuluukin vapaaehtoisille toimijoillemme, jotka haluavat samalla kehittää omaa kouluttamistaitoaan ja osaamistaan myös reservin tehtäviinsä.

Kesäkuun alussa pääsimme onnittelemaan Puolustusvoimien lippujuhlapäivän johdosta kaikkia ylennettäviä ja palkittavia henkilöitä – onnittelut vielä MPK:n Hämeen maanpuolustuspiirin puolesta! Ne, jotka haluavat voivat nostaa maljan Marskin snapsia – ja loput voivat nostaa itselleen sopivalla juhla juomalla täytetyn lasin.

Kesälomakausi on myös tulossa ja ajankohtaiseen kesälukemistoon muutama vinkki.

Kesällä kannattaa tarttua esimerkiksi Anne Appelbaumin kirjoihin Punainen nälkä ja Autokratia Oy, Martti J. Karin ja Antero Holmilan kirjaan Miksi Venäjä toimii niin kuin se toimii sekä Viktor Suvorovin kirjaan Jäänmurtaja.

Keski-Suomessa on myös kesällä pari merkittävää maanpuolustustapahtumaa, joissa voi vierailla myös perheen jälkikasvun kanssa ja samalla viettää tärkeää yhteistä aikaa. Näistä ensimmäinen on elokuun 16. päivä lauantaina pidettävä Keski-Suomen maanpuolustusjuhla Viitasaarella. Samana päivänä vannovat sotilasvalansa ja -vakuutuksensa myös Ilmasotakoulun saapumiserän 2/2025 alokkaat.

Päivän aikana on nähtävillä muun muassa Puolustusvoimien kalustoa sekä maanpuolustusjärjestöjen esittelypisteillä pääsette tutustumaan järjestöjen toimintaan ja luonnollisesti myös Sotilaskotiyhdistyksen perinteiset munkit ja kahvit ovat tarjolla. Uskoisin siellä olevan myynnissä myös Sotilaskodin omana erikoisuutena makeissekoitus -karkkipussit, jos vaikka karkkipäivä sattuisi osumaan sopivasti.

Seuraavana pääsevät 26.–28.9. Pilke-sotilaspartiokilpailuun ja RESUL-syysjotoksen osallistujat Laukaan Peurunka-Areenalta maastoon mittaamaan osaamistaan ja kuntoaan. Molempiin tapahtumiin on odotettavissa myös yhteistyökumppaneitamme ainakin Virosta. Tähän mennessä ainakin yksi virolainen partio onkin jo ennättänyt ilmoittautumaan.

Empiminen ja kaikenlainen jahkailu tuen antamisessa maksetaan päivittäin hyökkäyksen kohteeksi joutuneiden siviilien ja sotilaiden verellä.

Ukrainan rauhanneuvottelut ovat pitkittyneet ja Venäjä jatkaa edelleen omaa peliään, pelaten vain aikaa itselleen ja jatkaen Ukrainan siviilienkin silmitöntä tappamista milloin ohjuksin milloin lennokein.

Valehtelun kulttuuri Venäjän ”halusta” rauhaan on syvällä ja vähitellen ”diilimies” Trumpin silmät toivottavasti avautuvat näkemään totuuden. Tosin eurooppalaisten valtioidenkin johdossa meni myös luvattoman pitkään aikaa nähdä totuus.

Hienoja sanoja ja puheita Ukrainan tukemisesta ja niin edelleen pidettiin runsaasti – mutta teot olivat joko vähäisiä ja usein auttamattomasti myöhään. Vasta nyt on annettu ukrainalaisille ”lupa käyttää” heille Euroopasta annettuja pitkän kantamatkan aseita Venäjän sotilaskohteisiin myös sen maaperälle.

Empiminen ja kaikenlainen jahkailu tuen antamisessa maksetaan päivittäin hyökkäyksen kohteeksi joutuneiden siviilien ja sotilaiden verellä. Meidän on pidettävä yllä ja vahvistettava oma kokonaisvaltainen puolustuksemme niin hyväksi, ettei itäistä naapuriamme edes houkuttele ajatus kokeilla meidän maanpuolustuksemme toimivuutta.

Hyvää ja leppoisaa kesää maanpuolustusväelle!

Kirjoittaja on MPK:n valmiuspäällikkö Keski-Suomessa.

Turvallisuutta yhdessä.

ILMAPUOLUSTUSPIIRI Luonetjärven koulutuspaikka mpk.fi/ilmapuolustuspiiri

Koulutuspäällikkö Ahti Piikki +358 50 350 3850, ahti.piikki@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Kimmo Rantanen +358 40 530 8860, kimmo.rantanen@mpk.fi

18.-20.07. klo 16-16	Ammunnanjohtajien jatkokoulutus 2	Vanha esikuntakomppania
19.07 klo 8-16	Pistooliammunnat, perustaso	Vanha esikuntakomppania
20.07.klo 8-16	Rynnäkkökivääriammunnat, perustaso	Vanha esikuntakomppania
08.-10.08. klo 16-15	Sotilaan perustaidot naisille -kurssi	Vanha esikuntakomppania
16.08.klo 8-16	Rynnäkkökivääriamm. naisille, jatkok.	Vanha esikuntakomppania
17.08. klo 8-16	Pistooliammunnat naisille, jatkokurssi	Vanha esikuntakomppania
22.-24.08. klo 16-16	SANTIS25 Tukikohdan taistelijan erikoisk.	Santahamina
29.08. klo 9-17	Etelä-Suomen Ilmapuolustusseminaari	Kokouskeskus Falco
29.-31.08. klo 18-16	Kokonaisvaltaisen toimintakyvyn perusk.	Ilmasotakoulu
05.-07.09. klo 16-16	Sotilaan jatkokurssi naisille	Vanha esikuntakomppania
05.-07.09. klo 18-16	Tukikohd. taist. taidot: Pelastus ja suojele	Ilmoitetaan myöhemmin
06.09. klo 8-16	Rynnäkkökivääriammunnat, jatkokurssi	Vanha esikuntakomppania
07.09. klo 8-16	Pistooliammunnat, jatkokurssi	Vanha esikuntakomppania

HÄMEEN MAANPUOLUSTUSPIIRI Tikkakosken koulutuspaikka mpk.fi/häme

Valmiuspäällikkö Aarne Markko +358 40 751 5233, aarne.markko@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Pekka Nieminen +358 50 544 0503, pekka.nieminen@mpk.fi

Koulutuspäällikkö Aki Huttunen +355 50 556 9182, aki.huttunen@mpk.fi

26.06. klo 17-20	Asekurssi AR15 kivääri, 4/5	Itärannan kiväärirata
27.-29.06. klo 14-17	Tarkka-ammunta 1, MPK aseet	Keuruun ampumaurheilukeskus
03.07. klo 17-20	Asekurssi AR15 kivääri, 5/5	Itärannan kiväärirata
10.07. klo 17-20	Asekurssi AR15 kivääri, 5/5	Itärannan kiväärirata
25.-27.07. klo 18-18	Aluevalvonta 1 (ALVA 1)	Vanha esikuntakomppania
26.07. klo 9-16	Tikkakosken koulutuksen suunnittelu	Vanha esikuntakomppania
16.08. klo 8-18	MPK Kivääriammunta (Komendantin cup)	Itärannan kiväärirata
18.08. klo 17-20	Suunnistus	Korpilahti, Vihtakangas
22.-24.08. klo 9-16	Kohteensuojaus 1, KOSU1	Vanha esikuntakomppania
22.-24.08. klo 17-17	Taistelu simulaattoriympärist., p.kurssi	Ilmasotakoulu
22.-24.08. klo 17-17	Tiedustelu- ja sissitoimintakurssi, ELO25	Vanha esikuntakomppania
19.-21.09. klo 17-16	Pimeätoimintakouluttajien kouluttajak.	Vanha esikuntakomppania
19.-21.09. klo 18-16	Perustamisen peruskurssi	Kokouskeskus Falco
26.-28.09. klo 8-19	PILKE 2025 jotos, tukikurssi	Laukaa, Peurunka Areena

Katso paikalliset kurssit www.mpk.fi - koulutuskalenteri - valitse yksikkö kohdasta Tikkakoski tai Luonetjärvi - Hae. Voit hakea koulutuksia myös aihealueiden mukaisesti, jolloin näet koko valtakunnallisen tarjonnan. Kurseille ilmoittautuminen on mahdollista ainoastaan niille henkilöille, jotka ovat luoneet itselleen käyttäjätunnuksen MPK:n tietojärjestelmässä www.mpk.fi kohdasta kirjaudu.

MPK:N VALTAKUNNALLISET VERKKOKURSSIT

mpk.fi/koulutukset/verkkokoulutus

www.mpk.fi

Tarvitsemme strategian informaatioturvallisuuteen

Panu Moilanen & Jarno Limnell

Me suomalaiset olemme viimeisten vuosien aika eläneet monikriisiaikaa. Se alkoi koronapandemiasta. Sitä ovat seuranneet energiakriisi, inflaatio, sodat, turvallisuustilanteen murros ja poliittiset kriisit. Kaikista näistä kriiseistä on opittu ja varautumista on kehitetty – niin yksilöiden kuin yhteiskunnankin tasolla.

Jo ennen näitä kriisejä on alkanut kehittyä kriisi, jota voi kutsua informaatiokriisiksi. Mediat ja muut informaatiotilat ovat muuttuneet yhä monimutkaisemmiksi. Disinformaatio ja vihamielinen informaatiovaikuttaminen – jopa informaationsodankäynti – ovat lisääntyneet.

Maailman talousfoorumin tuoreen Globaalit riskit 2025 –raportin arvion mukaan väärä ja valheellinen tieto uhkaavat lähivuosina merkittävimmin maailman vakautta. Jyväskylän yliopistossa tehty venäläisen sotatieteellisen keskustelun analyysit taas osoittavat, että Venäjä aikoo vaikuttaa länsimaihin ennen kaikkea informaatiotiloissa.

Venäjä käyttää hyväkseen sosiaalista mediaa sekä länsimaiden laajaa sananvapautta. Tavoitteena on manipuloida julkista mielipidettä levittämällä puolitotuuskuksia, valheita ja strategisesti kehitettyä tietoa. Myös Kiina on aktiivinen informaatiotilan toimija.

Meihin kaikkiin voidaan vaikuttaa informaatiolla – markkinointi ja mainonta ovat tästä hyviä esimerkkejä.

Informaatiokriisi on Suomessa saanut osakseen muita kriisejä vähemmän huomiota. Vaikka informaatiokriisi on meille vähintään yhtä vakava uhka kuin kaikki muutkin kriisit, on varautumisemme informaatiokriisiin torjuntaan vielä kesken.

Monissa selonteissa ja muissa asiakirjoissa nostetaan esille informaatioturvallisuuden merkitys, mutta konkretiaa tarvitsemme nykyistä enemmän. Siihen tunnutaan pääsevän aina vasta seuraavassa selonteossa tai strategiassa. Erilaiset informaatiotilat ovat yhä keskeisempi osa arkeamme. Niissä tapahtuva vihamielinen vaikuttaminen on viime vuosien aikana lisääntynyt merkittävästi. Kognitiosta – tiedonkäsittelyn prosesseista ja mielistä – on tullut yhä tärkeämpi vaikuttamisen kohde.

Natossa viimeistellään parhaillaan kognitiivisen sodankäynnin doktriinia. Siinä määritellään, kuinka liittouma reagoi kognitiiviseen sodankäyntiin ja puolustautuu siltä. Kognitiivinen sodankäynnin tavoitteena on vaikuttaa vastustajan ajatteluun ja tunteisiin muuttaen havaittua ja koettua todellisuutta. Se on taistelua aivoista ja mielistä – kun informaationsodankäynnillä pyritään vaikuttamaan siihen mitä ajattelemme, kognitiivisessa sodankäynnissä pyritään vaikuttamaan myös siihen, miten ajattelemme ja millaisia mielikuvia aivoihimme muodostuu.

Miten Suomessa sitten on varauduttu tai tulisi varautua informaatiotilassa tapahtuvaan vaikuttamiseen ja kognitiiviseen sodankäyntiin? Perinteinen uskomus on, että koulutustasomme on niin korkea, että olemme käytännössä immuuneja meihin kohdistuvalle vaikuttamiselle informaatiotilassa. Tämä ei pidä paikkaansa. Meihin kaikkiin voidaan vaikuttaa informaatiolla – markkinointi ja mainonta ovat tästä hyviä esimerkkejä.

Informaatioturvallisuus ei ole informaatiovaikuttamisen toimenpiteiden torjumista. Niitä kaikkia ei yksinkertaisesti voi torjua. Meidän tulee kuitenkin tietää, mitä informaatiotiloissa tapahtuu. Lisäksi on tiedettävä, kuinka kehitämme itsestämme vastustuskykyisempiä mieliimme kohdistuvia operaatioita vastaan. Se tarkoittaa paitsi tiedon ja osaamisen lisäämistä, niin myös sitä, että tunnustamme olevamme haavoittuvia. Meissä kaikissa on kognitiivisia haavoittuvuuksia, joita pyritään käyttämään hyväksi. Kyse on asiasta, joka koskettaa koko yhteiskuntaamme ja meitä jokaista.

Informaatiokriisiin varautumisella ja informaatioturvallisuuden järjestämisellä on jo kiire. Esimerkiksi Ruotsissa tälle toiminnalle on oma viranomaisensa, jonka juuret ovat 1950-luvun alussa tehdyillä päätöksillä. Myös teemaan liittyvä tutkimus ja koulutus ovat Ruotsissa Suomea ja muita Pohjoismaita edellä. Meillä on kiihottavaa.

Mitä sitten pitäisi tehdä? Informaatioturvallisuudesta pitää alkaa keskustella, ja sen varmistaminen on konkreettisesti ratkaistava mahdollisimman pian. Informaatioturvallisuus tulee ratkaisuja etsittäessä ymmärtää laajasti: informaationsodankäynnin kohteena on aina koko yhteiskunta. Informaatioturvallisuuden perustana tulee olla ajantasainen, yksityiskohtainen ja jaettu informaatioympäristön tilannekuva, ja informaatioturvallisuudelle tulee nimetä kansallinen vastuutoimija tai koordinoija.

Kirjoittajista Panu Moilanen on Jyväskylän yliopiston lehtori ja Keski-Suomen reservipiirien tiedotustoimikunnan puheenjohtaja. Jarno Limnell on Jyväskylän yliopiston dosentti ja kokoomuksen kansanedustaja.

Jatkuu sivulta 20.

KERSANTI

Aglassinger Alexander Arvid Elias, Jyväskylä
Damskäg Aku-Matti Ilmari, Jämsä
Heinonen Janne Pekka, Jyväskylä
Hepojoki Kalle Eero Aleksanteri, Jyväskylä
Hintikka Miko Väinö Aleksanteri, Jyväskylä
Jokinen Inka Katariina, Jyväskylä
Jokinen Vilho Kalevi, Jyväskylä
Kankainen Jussi Taneli, Jyväskylä
Karlo Oskari José, Jyväskylä
Kettunen Atte Artunpoika, Helsinki
Korhonen Valtteri Miika Matias, Jyväskylä
Koskinen Olli Antero, Laukaa
Kuntsi Alex Kristian, Jyväskylä
Kärkkäinen Anssi Johannes, Saarijärvi
Latvala Toni Mikael, Äänekoski
Leppänen Oskari, Karstula
Liimatainen Tino Johannes, Jyväskylä
Lindberg Rikard Robin Vilhelm, Jyväskylä
Muurimäki Jaakko Vihtori, Äänekoski
Mäki Jukka Tapani, Jyväskylä
Nuottila Lauri Johannes, Jyväskylä
Oinonen Juuso Petteri, Jyväskylä
Paananen Valtteri Toivo Jalmari, Jyväskylä
Pietilä Saku-Matti Valtteri, Jyväskylä
Pohjola Olli-Pekka, Jyväskylä
Pohjonen Teemu Ilari, Karstula
Puhakainen Niko Sauli Petteri, Jyväskylä
Puurula Tony Mikko Antero, Jyväskylä
Riipinen Heikki Petteri Mikael, Laukaa
Ristiluoma Mikael Emil Oskari, Jyväskylä
Rosala Jere Mauri Valtteri, Laukaa
Sakki Konsta Veikka Jalmari, Jyväskylä
Salminen Timo Juhani
Strömmer Johan Axel Waldemar, Jyväskylä
Suomalainen Santeri Topias, Jyväskylä
Tervonen Jessica Ilona Anniina, Jyväskylä
Timonen Miikka Oskari, Hankasalmi
Toivainen Jusa Pasi Johannes, Muurame
Toppinen Henna Riitta, Jyväskylä
Turtinen Sampsa Mikael, Jyväskylä
Tyrväinen Olli Petteri, Jyväskylä
Uusi-Kyyny Arttu Nikodemus, Ulkomaat
Varsell Juuso Mikael, Jyväskylä
Vehkala Jouni Mikael, Laukaa
Välimäki Eemeli Eero Aleksanteri, Jyväskylä
Ylitalo Marko Tapani, Petäjävesi

ALIKERSANTI

Aalto Touko Juhani, Jyväskylä
Halonen Roope Matias, Jyväskylä
Harju Daniel Christian Alexander, Jyväskylä
Hämäläinen Antti Hannu Johannes, Jyväskylä
Isokoski Petri Matias, Jyväskylä
Manner Teuvo Henrik, Jyväskylä
Matilainen Miska Ilmari Maurinpoika, Jyväskylä
Poutiainen Toni Marko Petteri, Äänekoski
Rintala Jussi Mikko Harrinpoika, Jyväskylä
Verlin Aapo Sakari, Äänekoski

KORPRAALIKSI

Aho Antti Herman, Laukaa
Arkkukangas Samuel Johannes, Jyväskylä
Gerstner Mario Alexander, Jyväskylä
Grönlund Juuso Juha, Jyväskylä
Haka Aleksis Elias, Jyväskylä
Hiekkänen Lauri Johannes, Jyväskylä
Häkkinen Jukka Tapio, Jyväskylä
Jaatinen Ville Petteri, Toivakka
Jussila Topi Sakari, Jyväskylä
Kairajärvi Sami Markus, Jyväskylä
Jatkuu sivulla 30.

Talonrakennus • Rakennustuoteteollisuus • Infra • Talotekniikkateollisuus
• LVI-tekniinen urakointi • Pinta • www.rakennusteollisuus.fi

Aatulantie 36
44200 Suolahti
puh. (014) 548 0200
www.raminlvijarauta.fi

Keski-Suomessa tapahtunutta

Palstalla julkaistaan kuva ja tekstiä Keski-Suomen maanpuolustukseen liittyvästä toiminnasta.

Lähetä oma kuvasi ja tekstisi sähköpostilla paatoimittaja@ksrespiirit.fi

PALKITSEMISIA JUHLASEMINAARISSA

JP 27: Keski-Suomen Perinneyhdistys järjesti 30-vuotisen toimintahistoriansa merkeissä juhlaseminaarin 29. maaliskuuta. Kokouskeskus Falcossa järjestetyssä tilaisuudessa palkittiin myös perinneyhdistyksen aktiiveja standaaareilla. Kuvassa oikealta Hannu Haapamäki, Pasi Kettunen, Keijo Lampinen, Markku Louekari, Hannu Mäkisalo, Erkki Mäntylä ja Tero Tamminen. Standaarit jakoivat Martti Porvali ja Tuomo Lahtinen.

Teksti: Markus Kauppinen, kuva: Eila Keinonen

MAANPUOLUSTAJAT ÄÄNEMESSUILLA

Äänekosken maanpuolustusnaiset, Ääneseudun Reserviläiset ja Ääneseudun Reserviupseerit sekä Vapepa olivat esittelemässä toimintaansa sekä järjestämässä ekoaseammuntaa Äänemessuilla 23.-24. toukokuuta. Ekoaseammunta oli veto-naula, johon oli jonoa koko messujen ajan. Mukava oli havaita, että uusia jäseniä saatiin tapahtuman aikana yhdistyksiin ja Vapepan toimintaan.

Teksti & kuva: Jari Kiviniemi

ELÄMÄN SYLIIN -KONSERTTI

Perinteisessä kevätkonsertissa saatiin tänä vuonna nauttia Ilmavoimien soittokunnan Big Bandista laulusolisteinaan Arja Koriseva ja Tomi Metsäketö. Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistyksen 29.4. järjestämän konsertin tuotto käytetään veteraanien perinteen vaalimiseen.

Teksti: Markus Kauppinen, kuva: Matti Hyvärinen

LAUKAAN RESERVILÄISET PALKITSI JÄSENIÄÄN

Laukaassa myönnettiin 4. kesäkuuta Reserviläisliiton ansiomitalia, kuvassa vasemmalla Harri Pietiläinen sai hopeinen ansiomitali, Marko Savela ja Jukka Häkkinen pronssiset ansiomitalit. Myös Taisto Kotila ja Teuvo Virtanen saivat pronssiset ansiomitalit, mutta olivat estyneet osallistumaan luovutustilaisuudesta.

Teksti: Markus Kauppinen, kuva: Laukaan Reserviläiset

Yhteinen juhla elokuussa

Keski-Suomen 39. maanpuolustusjuhla Ilmasotakoulun vala- ja vakuutustilaisuuksineen järjestetään lauantaina 16.8. Viitasaarella.

Teksti: Markus Kauppinen

Keski-Suomessa alueelliset maanpuolustusjuhlat saavat jatkoa, kun koko maakunnan yhteinen juhla järjestetään elokuussa. Ilmasotakoulun vala- ja vakuutustilaisuudet sisältävä, järjestyksessään 39. maanpuolustusjuhla järjestetään Viitasaarella lauantaina 16. elokuuta.

Tapahtuma on Viitasaaren koulukeskuksessa tiiviillä alueella. Päivä aloitetaan seppeleenlaskulla kirkon yhteydessä olevalla sankarihautausmaalla.

Juhlallinen vakuutus annetaan Nuorisotalon teatterissalissa ja valan vannotaan urheilukentällä.

Maanpuolustusjuhlasta vastaavat yhteistyössä Ilmasotakoulu, Keski-Suomen aluetoimisto ja Viitasaaren kaupunki. Kaupungin vapaa-aikapalvelui-

den johtaja **Jorma Rihto** on järjestämässä tapahtumaa jo kolmatta kertaa.

–Aiemmissa maanpuolustusjuhlissa Viitasaarella ohimarssi on käynyt ydinkeskustassa, nyt ohimarssin reitti kulkee koulukeskuksen vierestä Haapaniemmentietä, jolloin myös yleisöllä on mahdollisuus seurata marssia siirtymällä hyvin lyhyen matkan, Rihto kertoo.

Pääjuhla sijoittuu Viitasaari Areenalle. Juhlapuheen pitää Viitasaarella kasvanut komisario, tietokirjailija **Mikko Porvali**.

Juhlassa jaetaan myös reservipiirin **Majurin mediamalja**-tunnustus viestintätyöstä. Musiikkia esittävät Ilmavoimien soittokunta sekä paikalliset musikot.

Kalustonäyttely ja muut näytteilleasettajat saapuvat koulu-

keskuksen sisäpihalle. Samalla alueella, kirjaston ja nuorisotalon sisäänkäynnin luona on Ilmavoimien soittokunnan puistokonsertti, joka siirtyy sateen uhatessa Viitasaari Areenaan. Odotetusti myös Sotilaskoti on kahdella myyntipisteellä mukana.

Tuttuun tapaan reserviläiset muodostavat tapahtumassa lippulinnaa, johon toivotaan runsaasti lipunkantajia koko maakunnasta. Reservipiirit vastaavat lippulinnaa muodostamisesta. Ilmoittautumiset tehdään aiemmilta vuosilta tuttuun tapaan, ohjeet lähetetään sähköpostitse kesäkuun aikana.

Koska varusmiesten omaisia sekä muuta yleisöä odotetaan maanpuolustusjuhlaan runsaasti ja lähialueen pysäköintitilat ovat rajalliset, tilaisuuteen

saapujille suositellaan yhteiskyytejä mahdollisuuksien mukaan. Opastus pysäköintialueille on Nelostieltä Keskitalle käännyttäessä, Nesteen tankkaseman kohdalla.

Maanpuolustusjuhlan ohjelma, aluekartta sekä muut tiedot sekä mahdolliset muutokset tiedotetaan verkkosivulla www.viitasaari.fi/maanpuolustusjuhla

Ohjelma

9.00 Seppeleenlasku sankarihautausmaalla (Kirkkotie 14)
10.00 Sotilasvakuutus Nuorisotalon teatterissa
11.00 Valakatselmus ja kenttähartaus urheilukentällä
12.00 Ohimarssi Haapaniemmentielle
13.00 Ilmavoimien soittokunnan puistokonsertti
14.25 Pääjuhla Viitasaari Areenassa

ANSIOITUNEITA PALKITTIIN

Keski-Suomen Reservipiirien kevätkokouksien yhteydessä palkittiin ansioituneita toimijoita. Reserviläispiirin vuoden 2024 yhdistys oli Keski-Suomen Sotilaspoliisikilta ry, vuoden reserviläinen alikersantti Jami Siukola, vuoden ampuja pioneeri Jari Lehtinen, vuoden urheilija ylikersantti Mirva Johansson. Reserviupseeripiirin vuoden 2024 yhdistys oli Tikkakosken Reserviupseerit ry, vuoden upseeri kapteeni Mika Pakkanen, vuoden nuori upseeri luutnantti Taneli Kärmeniemi, vuoden ampuja luutnantti Reijo Argillander, vuoden urheilija yli luutnantti Jaakko Nikander, vuoden työmyyrä yliluutnantti Juho Leikas.

Teksti: Markus Kauppinen,
kuva: Mirja Airos

ELONEN

Viherlandia
www.viherlandia.fi

TUPASWILLA
PAREMMAN OLOIN PERINNEKYLÄ

Kokouspäivät, perhejuhlat, Nasusafarit,
maailman suurin savusauna.
www.tupaswill.fi
Ränssintie 5 41370 Kuusa p. 0207410100

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000
mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

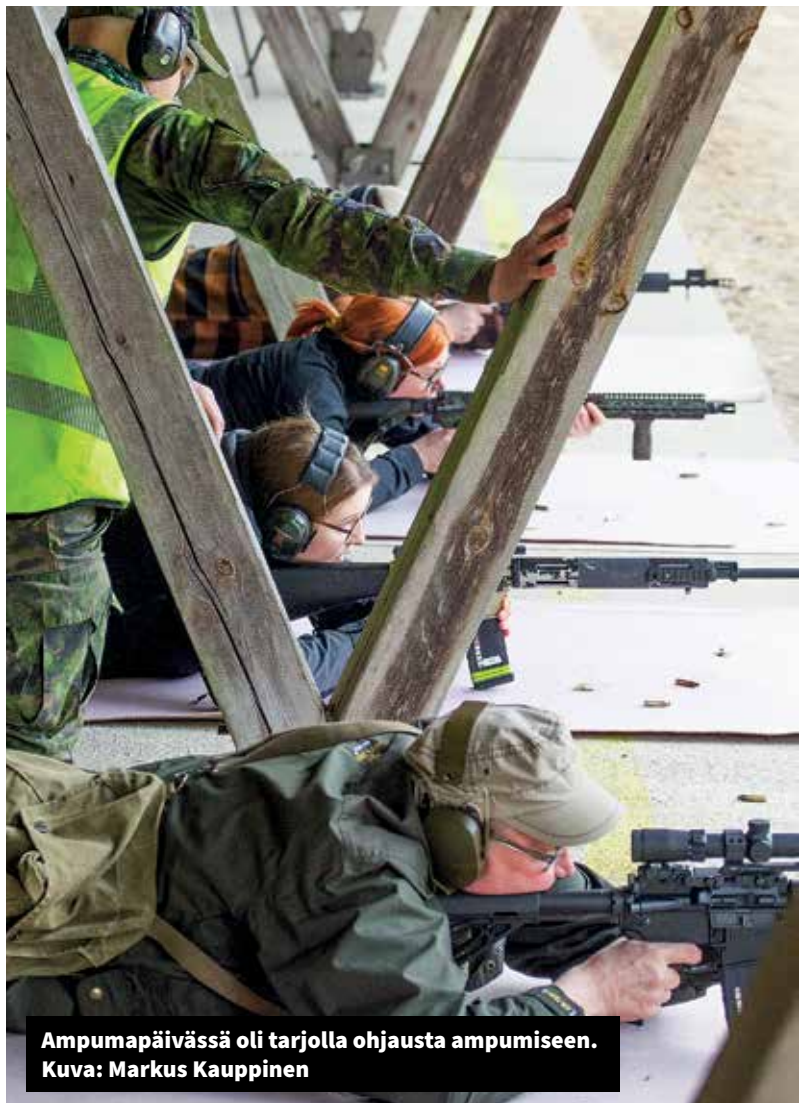

LAKILUOTSIT

Paikallinen elämänturvayhtiösi

 LÄHITAPIOLA
Keski-Suomi

Laadukasta painopalvelua

Offsetpalvelu
Pinninkatu 55 A, 33100 Tampere
Puh. (03) 2254 600
aineisto@offsetpalvelu.fi
www.offsetpalvelu.fi

Ampumapäivässä oli tarjolla ohjausta ampumiseen.
Kuva: Markus Kauppinen

Tutustuminen houkutteli ampumaan

Markus Kauppinen

Reserviopirien lauantaina 3. toukokuuta järjestämä ampumapäivä keräsi jälleen yli sata ampujaa Keuruulle. Matalan kynnnyksen tapahtumassa pääsi ampumaan niin pistoolilla, reserviläiskiväärillä kuin tarkkuuskiväärillä ampumaurheilukeskuksessa.

Yksi paikalle tulleista oli jyvaskyläläinen **Maria**, joka ampui ensimmäistä kertaa elämässään, mutta ei halunnut sukunimeään julkia.

Ampujaura alkoi tarkkuuskivääripisteeltä.

–Alkuun jännitti, mutta sitten tuntui hyvältä, hän kuvaili tuntemuksiaan.

Puolison kannustamana ja kanssa tullut Maria osallistui tapahtumaan ilman ennakko-oletuksia.

–Lähdin tänne aika avoi-

min mielin. Ampuminen tuntui mukavalta ja voi olla hyvinkin, että tästä innostuneena lähdän toistekin ampumaan.

Eri ampumapisteillä sai tarvittaessa ohjausta ampumiseen ja turvallisuus oli asiaankuuluvasti päätavoite.

–Täällä on ollut tosi osaava henkilöstö. Järjestelyihin on luottavainen olo, kuvaili naisen kahden kiväärirastin jälkeen.

Ampumapäivä **kytkettyi** myös Tulta toukokuussa! -kampanjaan. Kampanja oli toukokuun kestänyt valtakunnallinen kilpailu, jonka aikana paikallisia reserviläis- ja reserviupseeriyhdistyksiä kannustettiin järjestämään jäsenistölleen ampumatilaisuuksia.

Valtakunnallisen kilpailun tuloksia ei ehditty julkaista ennen lehden menemistä painoon.

Tuloksia

Keski-Suomen reservipiirien pistoolimestaruuskilpailut, pistooli 25 m, isopistooli 25 m ja pistoolipika-ammunta 25 m, Saarijärvi 7.6.2025

Pistooli 25 m

H: 1) Teemu Lahti, Saarijärven Reserviläiset, 570 (90, 91, 96, 96, 100, 97), 2) Toni Liimatainen, Viitasaaren Reserviläiset, 535 (83, 89, 81, 94, 92, 96), 3) Miikka Maunula, Saarijärven Reserviupseerit, 519 (77, 87, 85, 85, 89, 96), 4) Teemu Pyökkönen, SaarRes, 506 (80, 84, 84, 82, 87, 89), 5) Jussi Isosävi, SaarRes, 505 (83, 90, 89, 85, 75, 83).

H50: 1) Vesa Kemppi, Jyväskylän Seudun Reserviläiset, 542 (84, 88, 83, 95, 97, 95), 2) Jami Siukola, JSRes, 531 (89, 82, 90, 90, 88, 92).

H60: 1) Hannu Räsänen, Tikkakosken Reserviläiset, 544 (88, 92, 90, 96, 94, 84), 2) Matti Kunttu, JSRes, 537 (90, 90, 90, 87, 88, 92), 3) Jyrki Kronqvist, JSRes, 531 (85, 93, 90, 88, 89, 86), 4) Veli-Pekka Pikkusaari, TikkRes, 509 (91, 71, 88, 75, 94, 90).

H70: 1) Hannu Palomäki, Petäjaveden Reserviupseerit, 498 (84, 79, 88, 86, 73, 88).

H80: 1) Keijo Koivisto, Tikkakosken Reserviupseerit, 463 (79, 85, 81, 79, 58, 81), 2) Raimo Ranta, Jyväskylän Reserviupseerit, 447 (76, 79, 86, 82, 66, 58).

D70: 1) Sirkka Ylistö, JSRes, 510 (80, 81, 84, 86, 85, 94).

Isopistooli 25 m

H: 1) Teemu Lahti, SaarRes, 547 (92, 91, 89, 89, 90, 96), 2) Toni Liimatainen, VRes, 528 (88, 82, 83, 91, 91, 93), 3) Miikka Maunula, SaRU, 520 (89, 87, 85, 87, 83, 89). H50: 1) Vesa Kemppi, JSRes, 519 (84, 82, 86, 89, 88, 90).

H60: 1) Jyrki Kronqvist, JSRes, 531 (85, 88, 92, 92, 85, 89), 1) Matti Kunttu, JSRes, 531 (91, 91, 87, 91, 82, 89).

H70: 1) Hannu Palomäki, PetRU, 483 (83, 88, 85, 77, 86, 64).

H80: 1) Raimo Ranta, JRU, 458 (70, 81, 71, 85, 77, 74), 2) Keijo Koivisto, TikkRU, 429 (55, 75, 81, 82, 69, 67).

Pistoolipika-ammunta 25 m

H: 1) Teemu Lahti, SaarRes, 547 (97, 96, 96, 71, 89, 98), 2) Toni Liimatainen, VRes, 546 (87, 96, 92, 96, 89, 86), 3) Teemu Pyökkönen, SaarRes, 520 (84, 95, 89, 86, 86, 80), 4) Miikka Maunula, SaRU, 513 (90, 89, 83, 89, 78, 84), 5) Jussi Isosävi, SaarRes, 469 (72, 83, 81, 80, 73, 80).

H50: 1) Vesa Kemppi, JSRes, 536 (96, 92, 87, 84, 93, 84).

H60: 1) Hannu Räsänen, TikkRes, 560 (97, 92, 93, 97, 90, 91), 2) Veli-Pekka Pikkusaari, TikkRes, 540 (79, 95, 85, 92, 94, 95), 3) Jyrki Kronqvist, JSRes, 525 (87, 92, 89, 85, 82, 90), 4) Matti Kunttu, JSRes, 500 (87, 81, 81, 80, 83, 88).

H70: 1) Hannu Palomäki, PetRU, 466 (64, 84, 76, 78, 79, 85).

H80: 1) Raimo Ranta, JRU, 388 (67, 80, 68, 82, 50, 41).

D70: 1) Sirkka Ylistö, JSRes, 454 (78, 79, 66, 82, 76, 73).

Joukkuekilpailut

Pistooli 25 m H: SaarRes, 1581 (Teemu Lahti, Teemu Pyökkönen, Jussi Isosävi).

Pistooli 25 m H50: JSRes, 1604 (Vesa Kemppi, Jami Siukola, Jyrki Kronqvist).

Isopistooli 25 m H50: JSRes, 1581 (Jyrki Kronqvist, Matti Kunttu, Vesa Kemppi).

Pistoolipika-ammunta 25 m H: SaarRes, 1536 (Teemu Lahti, Teemu Pyökkönen, Jussi Isosävi).

Pistoolipika-ammunta 25 m H50: JSRes, 1561 (Vesa Kemppi, Jyrki Kronqvist, Matti Kunttu).

Tapahtumakalenteri

28.6. Reservipiirien pienoiskiväärin piirinmestaruuskilpailu, Jyväskylä

3.7. klo 17.30 Paukkulan pienoispistooli, Ampumaradantie, Uurainen

16.7. Jouhtisvuori TA100 -cup, Jouhtisvuoren ampumarata, Ampumaradantie 243, Konnevesi

7.8. Reserviläisten kuntotesti, Keuruu - Ilmoittautuminen MPK:lle

13.8. Jouhtisvuori TA100 -cup, Jouhtisvuoren ampumarata, Ampumaradantie 243, Konnevesi

16.8. Keski-Suomen maanpuolustusjuhla, Koulukuja, Viitasaari

17.8. Reserviläisten kuntotesti, Tikkakoski - Ilmoittautuminen MPK:lle

18.8. Sotainvalidipäivän seppeleenlasku Sotainvalidityön muistomerkille, Cygnaeusin koulun piha, Tammenlehvän Keski-Suomen Perinneyhdistys

19.8. Reservipiirien pistooliampumajuoksun mestaruuskilpailu (Tapi Paappasen muistokisa)

18.8. Reserviläisten suunnistus, Korpilahti - Ilmoittautuminen MPK:lle

23.-24.8. Tupasvillan perinnepäivä, Laukaa

31.8. Reserviläisten polkupyörämarssi, Tikkakoski - Ilmoittautuminen MPK:lle

2.9. Reserviläisten kuntotesti, Jyväskylä - Ilmoittautuminen MPK:lle

4.9. Reservipiirien perinnepistoolin mestaruuskilpailu, Ampumaradantie, Uurainen

9.9. Maanpuolustusilta, Joutsa

10.9. Jouhtisvuori TA100 -cup, Jouhtisvuoren ampumarata, Ampumaradantie 243, Konnevesi

26.-28.9. Pilke-jotos, Laukaa

Päivitysvä tapahtumakalenteri on Reservipiirien verkkosivuilla osoitteessa ksrespiirit.fi. Sivulla on julkaistu koko vuoden 2025 kattava Keski-Suomen Maanpuolustuskalenteri. Ilmoita tapahtumasi seuraavaan lehteen sähköpostilla paatoimittaja@ksrespiirit.fi 31.8.2025 mennessä. Muista kertoa aika, paikka ja osoite. Syyskuussa julkaistaan viikkojen 39-52 aikavälin tapahtumia.

Reserviläis-kuoroa suunnitellaan

Keski-Suomeen suunnitellaan parhaillaan reserviläiskuoroa. Kuoro harjoittelee todennäköisesti Jyväskylässä, mutta esiintyy eri puolilla maakuntaa.

Vielä on sopimatta, minkä organisaation alla kuoro toimisi.

-Suunnitelmat tarkentuvat kesän jälkeen, hankkeen puuhamies **Janne Isoaho** kertoo.

Uuden kuoron johtajaksi on alustavasti lupautunut **Matias Lahti**. Lisää tietoja uudesta kuorosta julkaistaan syksyllä ilmestyvässä **Keski-Suomen Maanpuolustajassa**.

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA LEHTIAIKATAULU 2025

3/2025 - SYYSKUU

31.8. Lehden aineistopäivä
Viikoilla 39-40 jakelussa

4/2025 - JOULUKUU

30.11. Lehden aineistopäivä
Viikoilla 52-1 jakelussa

MYYTÄVÄNÄ RAJOITETTU MÄÄRÄ HARVINAISIA SOTAKIRJOJA

Jokaisen kirjan hinta on 20 euroa plus postikulut.

Tilausosoite Mikko Strang, sotilasmestari evp
mikko.strang@gmail.com, p. 0505399507

Ohdanvahti

Raskas Patteristo 27 1941-1944, 509 sivua

Laurilan verikoirat 2

Jalkaväkirykmentti 23 1939-1940, 663 sivua

Mainilan miehet

Niemen patteristo (III/KTR 19) 1941-1944, 1002 sivua

Stadin kevyt ykkönen

Kevyt Osasto 1 1941-1942, 332 sivua

Tarjous voimassa niin kauan, kun kirjoja riittää. Toimitus viikon sisällä.

seltimil
tietoliikennepalvelut

• VALOKUITUYHTEYDET • KONESALIPALVELUT
www.seltimil.fi - Pertti Salmijärvi - p. 050 591 9305

huld

Beyond
Tomorrow
huld.io

HandsOn Oy

VUORIMIES

www.vuorimies.fi
Puh. 040 865 7772

Yhdessä olemme enemmän.

Yrittäjät

yrittajat.fi/liity

Jämsässä 150-vuotisen toiminnan yhteisjuhlat

Jämsässä juhlietaan lauantaina 4. lokakuuta yhteensä 150 vuoden historiaa. Jämsän Seudun Reserviupseerit täyttää tänä vuonna 80 vuotta ja Jämsän Seudun Reserviläiset 70 vuotta.

Vitikkalan koululla (Joonantie 1) järjestettävän juhlan ohjelmassa on muun muassa europarlamentaarikko, PhD **Mika Aaltolan** juhlapuhe ja musiikista vastaa Ilmavoimien soittokunnan Big Band.

Itse juhla alkaa klo 14, kahvitarjoilu on klo 13 alkaen ja onnitteilujen vastaanotto on klo

13.15. Juhlissa pidetään tummaa pukua tai sotilaspukua kunniamerkkeineen.

Yhdistykset toivovat kukkatervheidysten sijaan muistamisen ohjaamista Tammenlehvän Keski-Suomen perinneyhdistykselle tilille FI30 5290 0220 9298 46, viesti ”80- ja 70-vuotisjuhla Jämsässä”.

Juhlaan pyydetään ennakoilmoittautumisia 15. heinäkuuta mennessä joko sähköpostitse juhaka.nokelainen@gmail.com tai 050 351 5394.

Jatkuu sivulta 25.

KORPRAALIKSI

Kankaanpää Paavo Olavi, Jyväskylä
Kiiski Tuomo Tapio Antero, Jyväskylä
Kovanen Joonas Marko Eevert, Hankasalmi
Kynnäs Tommi Tapio, Jyväskylä
Lapinkataja Jan Kristian, Jyväskylä
Leppänen Samuel Antton, Jyväskylä
Monthan Henri Tapio, Äänekoski
Norrena Tero Juhani, Jämsä
Nurminen Riku Armas, Laukaa
Oksjärvi Juri Severi, Jämsä
Rautjoki Antti-Jussi, Jyväskylä
Rautjärvi Einar Aapo Tuomas, Jyväskylä
Salminen Ville Petteri, Jyväskylä
Soikkeli Petri Kalle Aleks, Äänekoski
Somero Pasi Olavi Mikael, Jyväskylä
Soranummi Kimmo Kalevi, Jyväskylä
Vänttinen Werner, Jyväskylä

YLIRAJAJÄÄKÄRIKSI

Taavitsainen Samu Artturi, Jyväskylä

Ylennettyjen nimelistoihin on saatu apua Keskisuomalaiselta.

Kunnia- ja ansiomerkit

SUOMEN VALKOISEN RUUSUN RITARIKUNTA

SUOMEN VALKOISEN RUUSUN I LUOKAN MITALI

Reserviläisliiton hakemuksesta
Hämäläinen Timo, Jyväskylän Seudun Reserviläiset

JALKAVÄEN SÄÄTIÖ

JALKAVÄEN ANSIORISTI

kapt. Imppola Aki, Jyväskylän Reserviupseerit

RESERVIUPSEERILIITTO

RESERVIUPSEERILIITON KULTAINEN ANSIOMITALI

ylil. Kansanaho Kari, Jämsän Seudun Reserviupseerit
ylil. Kautto Kalle, Viitasaaren Reserviupseerikerho
ylil. Nokelainen Juha, Jämsän Seudun Reserviupseerit
tekn.kapt. Sorjonen Timo Kyösti, Tikkakosken Reserviupseerit

Keski-Suomen Maanpuolustaja on Keski-Suomen Reservipiirien lehti, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa painettuna ja sähköisenä versiona.

Julkaisijat
Keski-Suomen reserviupseeripiiri ry
ja Keski-Suomen reserviläispiiri ry

Paino
Tampereen Offsetpalvelu Oy

JAKELU

Lehti toimitetaan Keski-Suomen Reservipiireihin kuuluvien yhdistysten jäsenille. Lehteä ei voi tilata.

Jäsenyhdistykset
Keski-Suomen alueella toimivat reserviläis- ja reserviupseeriyhdistykset. Jäsenyhdistysten listaus verkossa www.ksrespiirit.fi

TOIMITUS

Lehdellä on kaksi päätoimittajaa ja avustajia eri puolilla Keski-Suomea.

Päätoimittajat
Pauliina Ylitalo
vastaava päätoimittaja, 040 569 6193
ylitalon.pauliina@gmail.com
Markus Kauppinen
taittava päätoimittaja, 045 875 6 875
markus.kauppinen@gmail.com

OSOITTEISTO

Osoitteenmuutokset tehdään oman jäsenyyden mukaiseen liittoon.

Reserviupseeriliitto
jasenasiat@rul.fi
09 405 62011
Reserviläisliitto
jasenasiat@reservilaisliitto.fi
09 405 62010

ILMOITUKSET

Lehteen myydään ilmoituksia, joiden tuotto käytetään pääosin vapaaehtoisen maanpuolustustyön tiedotukseen ja koulutukseen.

Ilmoitusmyynti
Jouni Reinikainen, 0400 757 620
jouni@myyntijamainosreinikainen.fi

RESERVIPIIRIT

Keski-Suomessa eri maanpuolustusjärjestöt tekevät tiivistä yhteistyötä. Reserviupseeripiiri ja Reserviläispiiri ovat voimakkaita vapaaehtoisia maanpuolustusjärjestöjä, jotka edistävät maan kokonaisturvallisuutta sekä tarjoavat jäsenilleen taustayhteisön maanpuolustustaitojen ylläpitämiseen.

Keski-Suomen Reserviupseeripiiriin kuuluu 18 jäsenyhdistystä ja se perustettiin vuonna 1952.

Reserviupseeripiirin puheenjohtaja
Mika Pakkanen, Jyväskylä, 040 500 7642

Keski-Suomen Reserviläispiiriin kuuluu 19 jäsenyhdistystä ja se perustettiin vuonna 1958.

Reserviläispiirin puheenjohtaja
Perttu Hietanen, Korpilahti, 040 507 1684

Piirijärjestöjen postiosoite on Gummeruksenkatu 7, 40100 Jyväskylä. Piireillä on yhteinen toiminnanjohtaja **Hannu Haapamäki**, 040 062 7713, toiminnanjohtaja@ksrespiirit.fi ja taloudenhoitaja **Nina Pakkanen**, talous@ksrespiirit.fi

VERKOSSA

Keski-Suomen Reservipiirien yhteiset verkkosivut ovat osoitteessa www.ksrespiirit.fi, jossa myös lehden sähköinen versio julkaistaan. Facebook-sivu: *Keski-Suomen Maanpuolustaja*

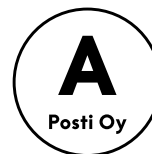
Verkkotoimittaja
Juha Hyvärinen, verkkotoimittaja@ksrespiirit.fi

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJAN SEURAAVA NUMERO 3/2025

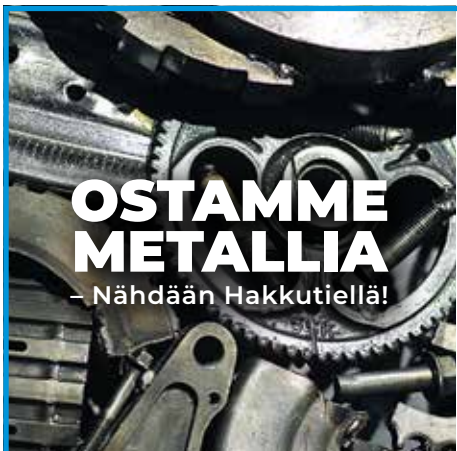
ilmestyy syys-lokakuussa viikoilla 39-40.

Aineistot päätoimittajille 31.8.2025 mennessä osoitteeseen paatoimittaja@ksrespiirit.fi

KESKI-SUOMEN
MAANPUOLUSTAJA

Posti Green

OSTAMME METALLIA

– Nähdään Hakkutiellä!

MEKIPA

SUOMEN METALLINKIERRÄTYSPALVELUT

Palvelevaa metallinkierrätystä yksityisille ja yrityksille

Hakkutie 5,
40320 Jyväskylä
Seppälänkangas

Avoinna
arkisin 7.30–16.30
www.mekipa.fi

eners

Mutkatonta ylläpidon hallintaa
<https://eners.fi>

vitreo

Challenging city spaces

www.vitreo.fi office@vitreo.fi

Turvallista palvelua 24/7

K2 TURVAPALVELUT
www.k2turvapalvelut.fi
24/7 päivystys
0100 5248 (2,50 €/puhelu + alv 24 %)

Hälytyskeskus

- Valvontaa yli 3 000 kohteessa, yli 700 kameralla
- Turvahälytysvalvonta
- Hälytyskuvavalvonta
- Paloliinjojen valvonta

Kiinteistövalvomo

- Etähallintaa ja energiatehokkuutta yli 300 kohteessa
- Hälytysten arviointi ja toimenpiteet etäkäytöllä 24/7
- Energiatehokkuuden ja olosuhteiden optimointi
- Prosessien toiminnanvarmistus

Call Center

- Vastaanottaa yli 13 000 palvelupyyntöä kuukaudessa
- Valtakunnallinen palvelukeskus
- Palvelupyynnöt eri kanavista, kirjaus asiakkaan järjestelmiin
- Kiinteistötietojärjestelmä (huoltokirja) asiakkaalle

INFONIA®

Tiloja sinulle

www.infonia.fi

